

JAAARREKENING 2018

AVROTROS

Hilversum, 4 april 2019

AVROTROS

JAARREKENING 2018

Bladzijde

Jaarverslag

Jaarverslag 2018 Statutaire Directie AVROTROS	I
Jaarverslag 2018 Raad van Toezicht AVROTROS	IX

Jaarrekening

Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen	1
Geconsolideerde balans per 31 december 2018	7
Geconsolideerde exploitatierekening 2018	8
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2018	9
Toelichting op de geconsolideerde balans	10
Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening	20
Enkelvoudige balans per 31 december 2018	28
Enkelvoudige exploitatierekening 2018	29
Toelichting op de enkelvoudige balans	30
Toelichting op de enkelvoudige exploitatierekening	34

Toelichtingen/specificaties

I. Toelichting op geconsolideerde exploitatierekening 2018 volgens categoriale indeling (Model IV)	36
II. Specificatie bij geconsolideerde exploitatierekening 2018 volgens categoriale indeling (Model Va)	37
III. Programmakosten per domein per platform (Model IX)	39
IV. Toelichting op nevenactiviteiten 2018 per cluster (Model VI)	40
V. Sponsorbijdragen en bijdragen van derden 2018 (Model VII)	41
VI. Exploitatierekening 2018 Programmabladen	43
VII. Exploitatierekening 2018 Deelnemingen	44
VIII. Exploitatierekening 2018 Cluster 1, 5 en 7	45
IX. Verklaring governance en interne beheersing	49

Bestemming van het resultaat

▪ Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat	50
▪ Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2017	50
▪ Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2018	50

Overige gegevens

▪ Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	51
---	----

Ontwikkelingen gedurende het boekjaar

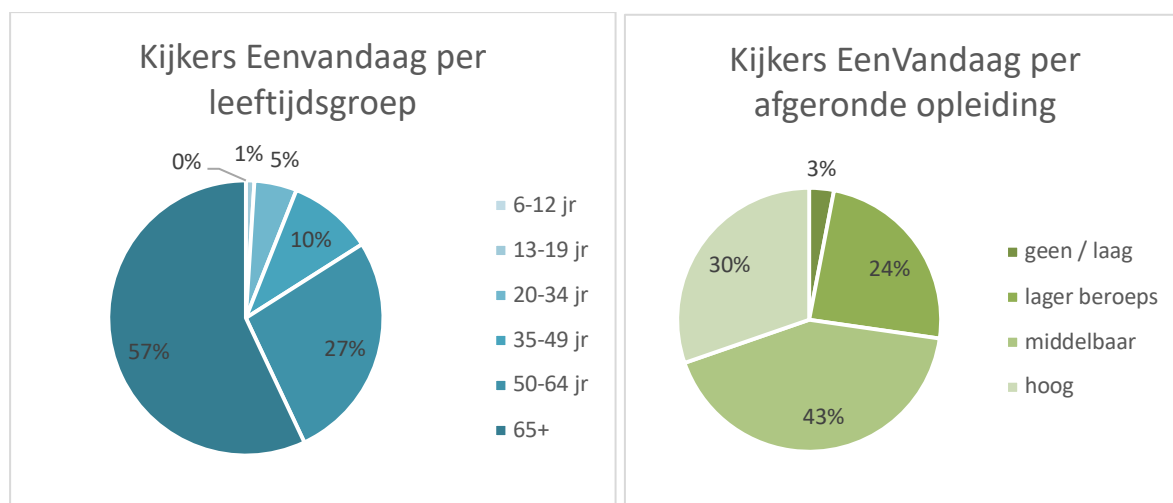
Belangrijk voor de gehele publieke omroep in 2018 waren de ontwikkelingen met betrekking tot de toekomst van de publieke omroep. In de Rijksbegroting 2019 gaf de minister van OCW aan dat hij het budget voor de NPO met 62 miljoen euro zou gaan verlagen naar 740 miljoen euro vanwege met name dalende STER-inkomsten. Tijdens de Algemene Beschouwingen met de regering heeft de Tweede Kamer in een breed aangenomen motie gevraagd de Publieke Omroep in 2019 met maximaal 40 miljoen euro eenmalig te compenseren waardoor de eerder aangekondigde daling van het jaarbudget beperkt blijft tot 22 miljoen euro. Tegelijk heeft de Minister in de Mediabegrotingsbrief 2019 aangekondigd in het voorjaar van 2019 de langetermijnvisie van het kabinet op de publieke omroep te willen presenteren.

Samen met de andere omroepen heeft AVROTROS, als onderdeel van het College van Omroepen (CvO), input geleverd voor deze visie. De omroepen zijn hier gezamenlijk in opgetrokken en zijn bereid geweest om kritisch te kijken naar het publieke omroepbestel. Daaruit is een visie voortgekomen waarin de publieke behoefte uitgangspunt is en waarin de tekortkomingen van het huidige bestel worden geadresseerd.

De publieke behoefte en de maatschappelijke waarden waren reeds in 2018 belangrijk binnen de programmering van AVROTROS. In 2018 heeft AVROTROS een belangrijke bijdrage geleverd aan de realisatie van maatschappelijke waarde door de publieke omroep op het gebied van Nieuws & debat, Cultuur, Educatie en de Sociale samenhang.

Op het gebied van Nieuws & debat bieden we onze kijkers en luisteraars inzicht in de politiek, de rechtspraak en de samenleving. Wij leggen maatschappelijke ontwikkelingen uit, bieden een platform voor discussie en opinie en agenderen maatschappelijke onderwerpen. Ook helpen wij burgers het gezag te controleren en invloed te hebben op het beleid en de democratie.

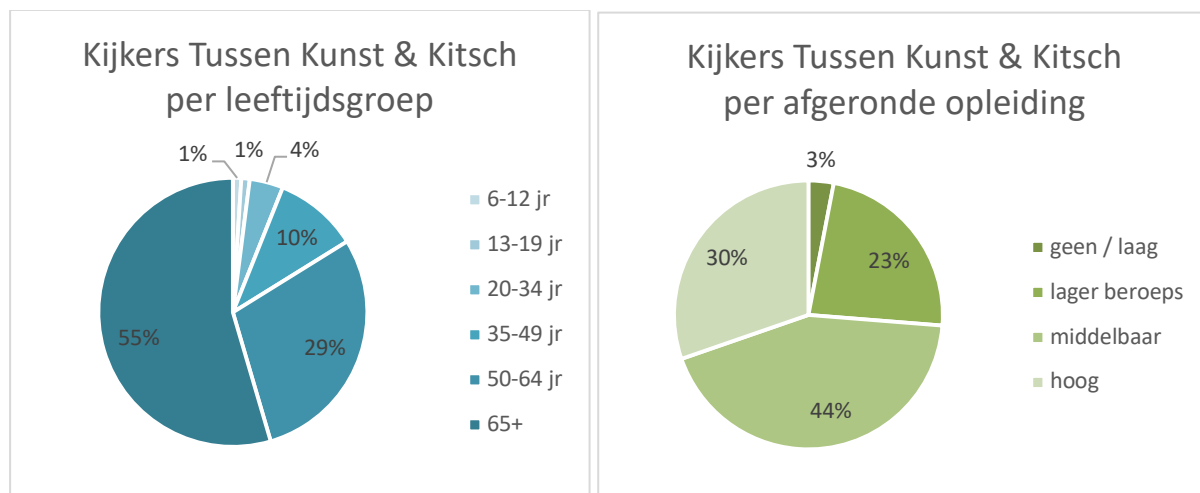
Dit doen wij bijvoorbeeld met titels als EenVandaag op Radio, Televisie en Online, met Radar Extra en Radar Radio, Het verkiezingsdebat en De Stelling van Nederland. Met al onze content bereiken we een brede groep in de samenleving.

Op het gebied van Cultuur laat AVROTROS zien dat er meerdere manieren zijn om de wereld te bekijken. Men leert kijken vanuit verschillende perspectieven, wordt uitgedaagd om zelf op zoek te gaan en leert een brede blik te houden. Creativiteit is van grote waarde voor de ontwikkeling van Nederland. Cultuur heeft een groot effect op onze maatschappij en helpt ons, onze identiteit te vormen. Cultuur verrijkt het individu en verbindt de samenleving. Cultuur heeft niet alleen een waarde op zich, het maakt ook onderdeel uit van onze identiteit en geschiedenis.

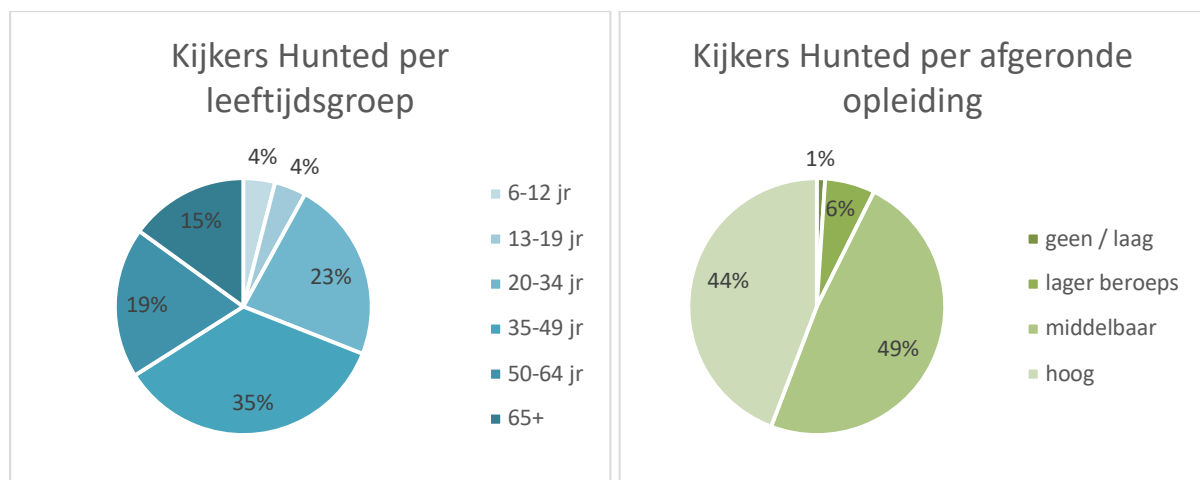
AVROTROS levert een belangrijke bijdrage aan de cultuurprogrammering. Dit doen wij met onder meer onze programmering op Radio 4 of de kerstmatinee, maar ook met Andre Rieu en Maestro. Waar mogelijk promoten we de Nederlandstalige muziek in bijvoorbeeld de Beste Zangers of via Sterren NL, Blauwe Hond, Tussen Kunst & Kitsch en Close Up, en via Nederlands drama.

AVROTROS vindt het belangrijk dat iedereen cultuur kan beleven.

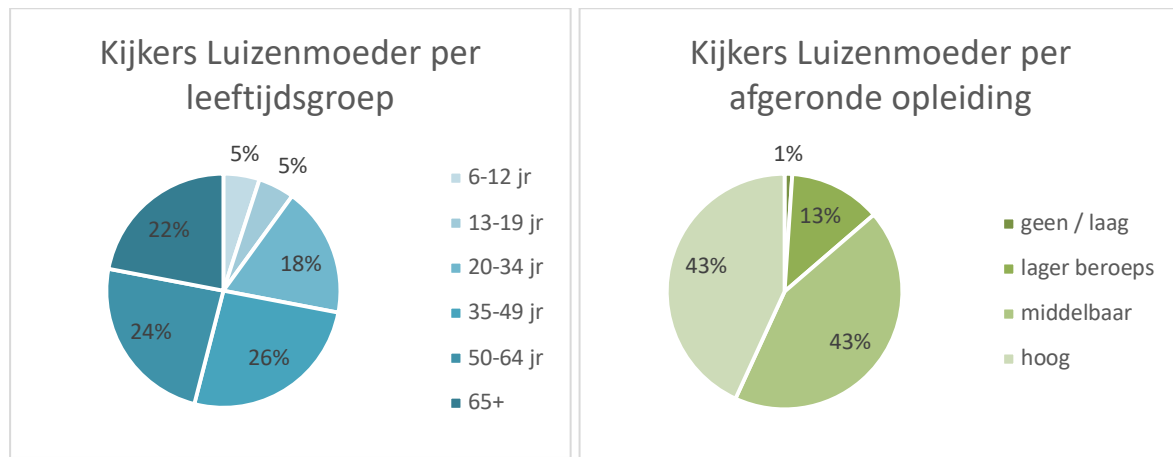
AVROTROS levert op het gebied van Educatie een bijdrage aan de vergroting van het kennis- en informatieniveau in Nederland. Hierbij hechten wij eraan dat deze kennis in begrijpelijke vorm en taal wordt aangeboden zodat deze voor iedereen toegankelijk is.

Dit doen wij bijvoorbeeld met programma's over de stand van de medische wetenschap, *Dokters van Morgen*, en de werking van het brein, *MINDF*CK*, over de consequenties van de voortschrijdende technologie op de privacy, *Hunted*, en met programmering over de rechten van de consument zoals in *Radar*.

AVROTROS levert een bijdrage aan de sociale samenhang in Nederland. Sociale samenhang is een noodzakelijke voorwaarde om zinvol en vreedzaam met verschillen om te gaan. Het in staat zijn om van elkaars standpunten en behoeften kennis te nemen, is een voorwaarde voor een gezonde samenleving. Men kan elkaars standpunten en visies duiden en begrijpen, zodat deze in het maatschappelijke debat op elkaar worden betrokken, waardoor er publieke meningsvorming ontstaat.

Via programma's als *De TV Show*, *Lauren*, *Zappsport*, *Frans Bauer in China*, *Songfestival* en *De Luizenmoeder* worden kijkers op laagdrempelig manier in aanraking gebracht met uiteenlopende werelden en standpunten, die uitdagen, prikkelen en tot nadenken stemmen.

AVROTROS beoogt een maximaal bereik met ons media-aanbod: waar het publiek is, daar moet ons media-aanbod beschikbaar zijn. Inmiddels is echter gebleken dat niet alle doelgroepen ons via die traditionele distributiekanaalen weten te vinden. Een extra inspanning is bijvoorbeeld nodig om jongeren en mensen met een migratieachtergrond te bereiken. Daarom is het van groot belang dat we met ons media-aanbod ook aanwezig zijn op platformen van derden (zoals YouTube en Facebook) omdat een groot deel van deze doelgroep daar te bereiken is. Willen wij ook in de toekomst relevant zijn als omroep, dan moeten we deze groepen in de samenleving ook bereiken, met op deze groepen toegespitste content. AVROTROS wil relevant zijn voor grote groepen mensen en doet dit door aanwezig te zijn op de plekken waar deze zich bevinden.

AVROTROS had in 2018 naast ambities op het gebied van de programmering ook ambities op het gebied van personeel en duurzaamheid.

Met betrekking tot het personeel is verder geïnvesteerd in het verhogen van de kwaliteit van de leidinggevenden. Dit was een belangrijk aandachtspunt uit het medewerkersbelevingsonderzoek uit 2017. Voor de ontwikkeling van medewerkers is extra ingezet op talentontwikkeling en verdere verbetering van de samenwerking. Dit naast de ruimte die wordt geboden in de vorm van opleiding en trainingen.

Op het gebied van duurzaamheid is door AVROTROS in 2018 gewerkt aan het terugbrengen van het energieverbruik naast het terugbrengen van het afval en het papierverbruik. Voor de reductie van het energieverbruik is onder meer geïnvesteerd in isolatie en de instelling van de thermostaten. Ook zijn verwarmingsketels vervangen door energiezuinige exemplaren. Ter beperking van de hoeveelheid afval zijn we in 2018 overgegaan op aardewerk in plaats van wegwerpbekers en plastic servies. Een belangrijke ontwikkeling in de beperking van het gebruik van papier en de productie van afval, is het halveren van het aantal printers (om minder printen te stimuleren) en de printers die zijn gebleven te vervangen door nieuwe printers die aanzienlijk energiezuiniger zijn en geen "toner" gebruiken, maar veel minder milieubelastende inkt.

Financiële gang van zaken

De inkomsten zijn in 2018 gering lager dan vorig jaar (4,1 procent). Dit is vooral het gevolg van een iets kleiner aantal geplaatste programma's op Televisie en Radio en de dalende inkomsten van de programmabladen. Het exploitatieresultaat is in 2018 negatief (€ 0,7 miljoen) conform begroting. Dit kan worden opgevangen met de beschikbare reserves. Het negatieve resultaat wordt grotendeels veroorzaakt door frictiekosten.

De liquiditeit is verslechterd ten opzichte van vorig jaar terwijl de solvabiliteit vergelijkbaar is gebleven. De lagere liquiditeit is vooral veroorzaakt door de hoge voorraadpositie. De hoge voorraadpositie is het gevolg van de productie van dramaserieën die grotendeels in 2019 zullen worden uitgezonden waardoor de verwachting is dat de liquiditeitspositie snel zal verbeteren.

Risico- en Compliance management

Raamwerk en ontwikkelingen in 2018

AVROTROS heeft een gedegen risicomanagementsysteem ingevoerd met als doel om de organisatiedoelstellingen te helpen realiseren.

Het risicomanagement door de jaren heen bij AVROTROS heeft altijd in het teken gestaan van integere en beheerste bedrijfsvoering.

Het risicomanagementproces van AVROTROS kent een aantal kern onderdelen:

1. Risicobewustzijn
2. Risicogovernance
3. Risicostrategie
4. Risicoprocessen

Dit zijn de vier onderdelen van ons risicomanagement raamwerk conform het RAVC-model en COSO-Enterprise Risk Management (ERM).

Risicobewustzijn

Het écht doorleven van de grootste risico's en onzekerheden is essentieel en maakt integraal onderdeel uit van onze cultuur. Dit vanuit de RvT, Directie, afdelingshoofden, projecten, programma's en alle medewerkers. Wij hebben naast een aantal hard controls, ook focus op soft controls. De menskant van risicomanagement is essentieel en heeft de aandacht bij AVROTROS.

Risicogovernance

AVROTROS heeft een risicogovernance, waarbij elk risico en elke beheersingsmaatregel een eigenaar kent, zodat verantwoordelijkheden duidelijk zijn belegd. In het proces van risicomanagement worden ook de risico's meegenomen ten aanzien van wet- en regelgeving, te denken valt dan aan privacy- en mediawetgeving. Er zijn binnen AVROTROS aangewezen functionarissen die het proces van risicomanagement en compliance monitoren en opvolgen.

Risicostrategie

AVROTROS heeft een keuze gemaakt voor een risicomanagementraamwerk dat aansluit bij de werkwijze en cultuur van AVROTROS en als marktconform bestempeld kan worden, naast de geldende richtlijnen ten aanzien van risicomanagement. Zo werken wij met het COSO-Enterprise Risk Management (ERM) en het RAVC-model voor het concretiseren van het risicomanagementproces aan de ene kant en de risicohouding en risicobereidheid aan de andere kant. Vanuit een wettelijk perspectief wordt de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving (RJ) 400.110 nageleefd.

Risicoprocessen

AVROTROS heeft bovenstaande proces ingedeeld naar twee cycli:

De strategische risicomanagementcyclus: deze cyclus behelst onder andere het inrichtingsvraagstuk over risicogovernance, risicohouding van het directieteam en risicobereidheid vastgesteld door het directieteam en de strategische risico's in relatie tot het strategisch plan.

De operationele risicomanagementcyclus: deze cyclus gaat over het expliciteren van de operationele (IT)-, journalistieke-, compliance- en financiële risico's die gelopen worden op alle afdelingen. Deze risico's worden opgenomen in de risicomanagement rapportage van AVROTROS en worden door alle afdelingshoofden opgevolgd en besproken met de directie.

Alle twee cycli maken onderdeel uit van de reguliere planning & control cyclus van AVROTROS en vormt zo een integraal onderdeel van de gehele bedrijfsvoering.

Jaarverslag 2018 Statutaire Directie AVROTROS

Risicoacceptatie

Onderstaand een weergave van de risico bereidheid.

Risicocategorie	Risicoacceptatie	Toelichting
Strategisch	Gematigd	AVROTROS is bereid risico's te nemen bij het nastreven van haar strategische ambities. Hierbij is het bereiken van een brede doelgroep met onderscheidende programmering van belang. Ook het behouden van een goede relaties met leden en stakeholders achten wij van groot belang.
Operationeel	Laag	De risicobereidheid van AVROTROS is laag daar waar het de realisatie van de operationele doelstellingen betreft. Op het gebied van cultuur, gedrag en leiderschap en op het gebied van reputatie van de publieke omroep en AVROTROS proberen we, waar mogelijk, risico's te vermijden. Tegelijk zijn we ambitieus en resultaatgericht.
Financieel	Laag	De risicobereidheid van AVROTROS is laag daar waar het de realisatie van de financiële doelstellingen betreft. AVROTROS streeft naar een solide financiële positie om de continuïteit te waarborgen. AVROTROS richt zich op de doelmatige besteding van de publieke middelen.
Compliance	Nul	AVROTROS streeft ernaar om te voldoen aan elke van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Dit geldt in het bijzonder voor de mediawet en de wet- en regelgeving die het publieke belang voorop stelt.

De risicobereidheid van AVROTROS is laag. De mate waarin AVROTROS bereid is risico's te lopen bij het nastreven van haar doelstellingen verschilt per doelstelling en per risicocategorie. De risicobereidheid op het gebied van het voldoen aan wet- en regelgeving is nul. Op het gebied van het realiseren van de strategische-, operationele en financiële doelstellingen ligt deze tolerantie iets hoger. Het realiseren van de laatst genoemde doelstellingen zal dan ook altijd binnen de kaders van wet- en regelgeving gebeuren.

Voornaamste risico's

Strategisch				
<i>Nr</i>	<i>Risico acceptatie</i>	<i>Risico omschrijving</i>	<i>Trend</i>	<i>Beheersmaatregel</i>
1	Gematigd / hoog	<i>De maatschappelijke meerwaarde van de omroep en de programmering wordt onvoldoende gezien.</i>	=	<i>Beheersmaatregelen richten zich op programmamakers en de externe communicatie.</i>
2	Gematigd / hoog	<i>Belangrijke doelgroepen & publiek worden onvoldoende bereikt door beperkingen in het gebruik van nieuwe media.</i>	↓	<i>De maatregelen richten zich op gebruik nieuwe media en innovatie.</i>
Operationeel				
<i>Nr</i>	<i>Risico acceptatie</i>	<i>Risico omschrijving</i>	<i>Trend</i>	<i>Beheersmaatregel</i>
3	Laag	<i>Een programma dat intern wordt gemaakt wordt niet meer uitgezonden door de NPO waardoor medewerkers moeten afvloeien.</i>	↑	<i>Maatregelen richten zich op afstemming met NPO en ontwikkeling programma's.</i>
4	Laag	<i>Financiële en reputatieschade omdat producties niet volledig zouden kunnen voldoen aan Wet- en Regelgeving.</i>	↓	<i>Maatregelen richten zich op kennisverhoging en extra begeleiding door afd. Juridische Zaken</i>

Jaarverslag 2018 Statutaire Directie AVROTROS

Financieel				
	<i>Risico acceptatie</i>	<i>Risico omschrijving</i>	<i>Trend</i>	<i>Beheersmaatregel</i>
5	Laag	De uitstroom van leden leidt tot lagere inkomsten binnen de vereniging en druk op de verenigingsexploitatie.	=	Beheersmaatregelen rondom ledenbehoud en inzet op themaleden
6	Laag	Onvoldoende voorspelbare toekomstige betalingsverplichtingen kunnen leiden tot een gebrek aan liquide middelen.	↓	Maatregelen gericht op betere afstemming intern en verleggen financiering naar leveranciers.
Compliance				
	<i>Risico acceptatie</i>	<i>Risico acceptatie</i>	<i>Trend</i>	<i>Beheersmaatregel</i>
7	Nul	Financiële schade (boetes) en reputatieschade indien een aanbesteding onrechtmatig is.	↓	Beheersmaatregelen richten zich op kennisverhoging en verbeteren procedures.
8	Nul	Reputatieschade en een boete van de Autoriteit Persoonsgegevens door een datalek van persoonsgegevens.	↓	Maatregelen richten zich vooral op informatiebeveiliging en bewustwording.

Beoordeling voornaamste risico's

Om onze risico's te beoordelen en vergelijken, maken we gebruik van een risicomatrix. Hiermee wegen we onze risico's.

Impact		NETTO				
		1	2	3	4	5
Kans	Totale weging	Zeer Gering	Laag	Middel	Hoog	Catastrofaal
	5	Vrijwel zeker				
4	Hoog		1	2		
3	Middel		3	5	8	
2	Laag	6	4	7		
1	Zeer gering					

Jaarverslag 2018 Statutaire Directie AVROTROS

Voorgekomen risico's in 2018

Op strategisch gebied was het in 2018 duidelijk dat het politiek draagvlak voor de publieke omroep wisselvallig is. Er is opnieuw bezuinigd bij de publieke omroep in 2019. Deze keer naar aanleiding van de teruglopende STER inkomsten. Het draagvlak was echter voldoende om de financiële schade in 2019 in belangrijke mate te beperken door een éénmalige compensatie van 40 miljoen euro.

Op operationeel gebied is er in zeer beperkte mate sprake geweest van het gedwongen afvloeien van medewerkers omdat programma's niet meer zijn geplaatst voor 2019.

Op financieel gebied was sprake van een forse druk op de liquiditeit als gevolg van de hoge productiekosten van nieuwe dramaseries. Dit is echter goed opgevangen binnen de beschikbare liquiditeit.

Op het gebied van compliance is sprake geweest van een boete naar aanleiding van een overtreding van de mediawet. Hiervoor is begin 2019 een (beperkte) boete opgelegd door het Commissariaat van de Media. Dit heeft geleid tot extra inzet bij de verantwoordelijke producent. Voor het overige hebben zich geen incidenten voorgedaan in 2018.

Organisatie

Als maatschappelijk bewuste omroep, houdt AVROTROS een scherpe focus op zorg voor het personeel. De verantwoordelijke rol die een publieke omroep in de maatschappij heeft, begint bij verantwoordelijkheid voor en loyaliteit naar de eigen achterban. De goede relatie met het personeel en de manier waarop persoonlijke groei eigen initiatief worden gestimuleerd, leiden tot een laag ziekteverzuim en hoge werktevredenheid.

Doel van alle inzet blijft om een hogere betrokkenheid te creëren tot baan en functie-inhoud van het personeel, met een grote focus tot het optimaliseren en het behouden van het talent dat AVROTROS in huis heeft. Eigen initiatief wordt daarbij aangemoedigd. Personeelsleden krijgen de ruimte zelf initiatieven te ontplooiën (bijvoorbeeld yogalessen voor het personeel) en krijgen meer verantwoordelijkheid. De digitale werkomgeving is dusdanig ingericht dat medewerkers zelf ziekte- en verlofdagen invullen, de digitale dashboards maken de personeelsdossiers real time inzichtelijk. Binnen alle afdelingen wordt het digitaliseren aangemoedigd, wat leidt tot een verminderde bureaucratie, een gereduceerd papierverbruik en een verschoven rol van P&O, dat een meer adviserende functie heeft ingenomen.

Over het hele jaar genomen waren er in 2018 gemiddeld 396 FTE in dienst (395 in 2017).

Gezondheidsmanagement, waaronder het arbo- en verzuimbeleid, maakt een aanzienlijk deel uit van het personeelsbeleid zoals AVROTROS dit voor ogen heeft. Het doorlopende doel van het gezondheidsmanagement van AVROTROS is om de medewerkers duurzaam inzetbaar te houden. Dat wordt gerealiseerd door veel aandacht te geven aan preventie en daarbij zowel op geestelijke (onder meer met een Mentale Fitmaand) als fysieke gezondheid (gezondheidsweken) focus te houden. Coaching, loopbaanontwikkeling en teamontwikkeling zijn belangrijke factoren, naast het oog voor persoonlijke ontwikkeling, betrokkenheid en eigen verantwoordelijkheid. Dit beleid werpt met een verzuimpercentage van ca. 3 procent zijn vruchten af.

Het ziekteverzuim percentage in 2018 was 3,0 procent. Ten opzichte van 2016 (2,6 procent) is de stijging in lijn met de landelijke stijging maar blijft laag. Vooral de griepgolf in het eerste kwartaal van 2018 heeft voor de stijging gezorgd.

De directie realiseert zich dat men een bijzondere verantwoordelijkheid heeft omdat de omroep publiek geld ontvangt om haar taken uit te oefenen. Integriteit is dan ook uitgangspunt van het beleid van AVROTROS. Belangrijk onderdeel daarvan is het voorkomen van belangenverstrengeling. Dit gebeurt door te sturen op een open organisatiecultuur waarin wordt gesproken over normen en waarden. Specifiek voor leidinggevenden geldt dat er aandacht is voor voorbeeldgedrag. Voor alle medewerkers geldt dat jaarlijks wordt gevraagd om een compliance verklaring in te vullen waaruit blijkt dat geen sprake is van belangenverstrengeling. Daarnaast is een klokkenluidersregeling van kracht conform eerder genoemde code.

Jaarverslag 2018 Statutaire Directie AVROTROS

Naleving van de wet- en regelgeving behoort tot de primaire taken van AVROTROS. Er is een focus op compliance bij de Mediawet, Aanbestedingswet, Wet normering topinkomens, CIPO en richtlijnen vanuit het Commissariaat voor de Media waaronder de Governancecode Publieke Omroep 2018. In 2018 zijn de Governancecode van het CIPO en de Beleidsregels van het Commissariaat van de Media over Governance en Interne Beheersing vernieuwd. Veel de daarin opgenomen uitgangspunten waren al onderdeel van de governancebepalingen in AVROTROS. Op een aantal punten zijn deze geactualiseerd.

In 2018 is er aandacht besteed aan de verbetering van de interne organisatie. Bedrijfsprocessen die deugdelijk zijn ingericht en zorgvuldig worden beheerst, leveren een belangrijke bijdrage aan een gedegen administratieve organisatie en verkleinen het risico dat publiek geld wordt besteed aan doeleinden waar het niet voor is bestemd. Zo wordt in de administratie een zorgvuldig onderscheid gemaakt tussen hoofd- en neventaken om publieke- en private geldstromen te kunnen verantwoorden. Ten aanzien van de interne beheersing constateert de accountant in de management letter dat deze van voldoende niveau is.

Op het gebied van automatisering is een nieuw redactiesysteem geïntroduceerd. Dit systeem leidt tot het integreren van de verschillende distributieplatforms. De verwachting is dat een nieuw systeem de productiviteit verhoogt en de kwaliteit van de items verbeterd.

De financiële verslaglegging is opgesteld rekening houdend met BW2 titel 9; De Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 2017 (hierna RJ); De Regeling financiële verantwoording landelijke publieke media-instellingen en de NPO 2016 (hierna: Handboek) ; Mediawet 2008, Mediabesluit 2008 en Mediaregeling 2008; Europese wet- en regelgeving ; Wet normering topinkomens ; Afsluit- en aanwijzingen brieven van voorgaande jaren, en Overige voorschriften en beleidsregels van het Commissariaat en is voorzien van een goedkeurende controleverklaring van de externe accountant.

Toekomst

Net als het afgelopen jaar zal de directie ook in de komende jaren blijven inzetten op het belang van de publieke omroep als fundament voor het Nederlandse media- en cultuurbeleid en op het benutten van de mogelijkheden die de snelle ontwikkeling van de nieuwe media bieden voor het bereiken van doelgroepen. Dit is nog belangrijker geworden door de politieke discussie over de toekomst van de publieke omroep.

De Minister heeft in de Mediabegrotingsbrief 2019 aangekondigd in het voorjaar van 2019 de lange termijn visie van het kabinet op de publieke omroep te willen presenteren. AVROTROS heeft als onderdeel van het College van Omroepen (CvO) input geleverd voor deze visie. Het CvO heeft in een notitie een aanzet gegeven voor vernieuwing van het mediabeleid en de rol van publieke omroep daarbinnen. De inhoud van deze notitie is gedragen en onderschreven door de gezamenlijke omroepen, vaak ook gesteund door externe partijen en onderdeel van een te voeren gesprek met de NPO-organisatie. De AVROTROS zal waar mogelijk een bijdrage blijven leveren aan de discussie over de toekomst van de publieke omroep.

Voor 2019 zijn de financiële verwachtingen dat de liquiditeit zich zal herstellen. Het exploitatieresultaat is mede afhankelijk van een mogelijke bezuinigingsopdracht voor de publieke omroep in 2020 als gevolg van de teruglopende STER inkomsten. Voor 2019 is dit eenmalig gecompenseerd. Voor 2020 is dit nog onzeker. In het geval verder moet worden bezuinigd zal dit mogelijk leiden tot frictiekosten in 2019. Waar mogelijk zal AVROTROS echter blijven investeren in het gebruik van de nieuwe media om alle groepen in de samenleving te blijven bereiken.

Hilversum, 4 april 2019, De Statutaire Directie:

E.G.J. van Stade, Algemeen directeur

N. van 't Hooft, Zakelijk directeur

B.W.F. Barnas, Mediadirecteur

Jaarverslag 2018 Raad van Toezicht AVROTROS

De Raad van Toezicht heeft als taak om op onafhankelijke en professionele wijze toezicht te houden op het beleid van de Statutaire Directie en is onder meer verantwoordelijk voor goedkeuring van het beleidsplan, de begroting en de jaarrekening. Daarnaast wordt toezicht gehouden op de algemene gang van zaken in de Vereniging AVROTROS en het Omroepbedrijf dat onderdeel uitmaakt van de Vereniging.

De Raad van Toezicht richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de Vereniging AVROTROS, rekening houdend met het gemeenschappelijk belang van het bestel van publieke omroepinstellingen.

De Raad van Toezicht staat de Statutaire Directie gevraagd en ongevraagd met raad en advies ter zijde en heeft een bijzondere rol, waarbij geen invloed wordt uitgeoefend op de inhoud van de programmering, maar waarbij wel de kleur van de omroep wordt bewaakt. Dat geldt bijvoorbeeld voor uitgangspunt van onafhankelijkheid van het media-aanbod.

De Raad van Toezicht had in 2018 de volgende vijf leden, met ieder een eigen aandachtsgebied.

- Ed Nijpels, voorzitter: algemeen bestuurlijk toezicht en de relatie met overheid en politiek
- Mirjam Nouwen, vice-voorzitter: financieel-economisch beleid
- Eric Mijnsberge: juridische aangelegenheden
- Hester Bais, interne organisatie, arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhoudingen, medezeggenschap, overleg met de OR
- Hans Snijder: mediabeleid (online, radio, tv en print).

Ed Nijpels, Mirjam Nouwen en Eric Mijnsberge treden af per 1 januari 2020. Hester Bais treedt af per 1 januari 2021 en Hans Snijder per 1 januari 2022.

De Raad van Toezicht heeft een auditcommissie. Die bestond in 2018 uit Mirjam Nouwen en Hans Snijder. Deze commissie houdt zich in het bijzonder bezig met het toezicht op de financiële aangelegenheden van AVROTROS. De auditcommissie heeft overleg met de externe accountant en adviseert de Raad van Toezicht over de jaarlijks te nemen goedkeuringsbesluiten inzake Jaarrekening en Begroting.

Er is een remuneratiecommissie. Die bestaat uit Mirjam Nouwen en Ed Nijpels. Deze commissie houdt zich bezig met al hetgeen verband houdt met remuneratie en met benoemingen. Verder voert de remuneratiecommissie, in uitvoering van de werkgeversrol ten aanzien van de Directie, de jaarlijkse evaluatiegesprekken met de leden van de Directie en het beleid voor beloning van de leden van Directie.

De Raad van Toezicht komt jaarlijks vijfmaal bijeen. Verder bezoeken de leden van de Raad van Toezicht de vergaderingen van de Verenigingsraad. Afzonderlijk en incidenteel bezoeken zij ook regiocommissievergaderingen en programmatische events van AVROTROS. Een keer per jaar heeft de gehele Raad van Toezicht een overleg met de Ondernemingsraad.

De vergaderingen van de Raad van Toezicht worden bijgewoond door de leden van de Directie. Voorafgaand aan de vergadering worden deze door de leden van de Raad van Toezicht kort voorbesproken zonder aanwezigheid van de leden van Directie. Ook de jaarlijkse interne evaluatie is buiten aanwezigheid van de leden van de Directie.

De vijf reguliere vergaderingen van de Raad van Toezicht hebben de volgende vaste agendapunten:

- inkomende en verzonden stukken;
- de bespreking van de kwartaalrapportages van de Directie over de algemene gang van zaken bij AVROTROS;
- de financiële ontwikkeling (realisatie ten opzichte van begroting);
- de kijk- en luistercijfers;
- de verenigingsactiviteiten;
- lopende juridische procedures;
- het verloop van het contact met het Commissariaat voor de Media;
- naleving wet- en regelgeving, ook als uitdrukking van een organisatiecultuur die is gericht op de vervulling van de publieke media opdracht;
- actuele ontwikkelingen in het mediabeleid van de overheid.

Jaarverslag 2018 Raad van Toezicht AVROTROS

De Raad van Toezicht heeft in 2018, mede op basis van presentaties door de Directie regelmatig gesproken over actuele trends in het medialandschap, die leiden tot strategische vragen inzake de toekomst van AVROTROS, de publieke omroep en het Nederlandse mediabestel.

Meer en meer wordt duidelijk dat de platformeconomie door dringt in het medialandschap. Aan de productiezijde is een sterke groei van media-aanbod waarneembaar, zowel in long form (lineaire televisieprogramma's) als in short form (kleine blokjes op online platforms). Aan de ontvangtzijde daalt lineaire kijktijd en groeit online-kijktijd, vooral bij jongere generaties. Ook zijn er veranderingen in online-kijkgedrag: dat wordt meer en meer interactief, community vormend, etc. Verder blijkt dat internationale superplatforms (Netflix, Amazon, Youtube, etc.) een steeds groter mediatijdaandeel verwerven. Deze partijen bundelen hun aanbod in playlists naar persoonlijke behoeften van kijkers. De reclamebestedingen van adverteerders verschuiven van traditionele lineaire kanalen naar online-aanbod. Door personalisatie via algoritmen kunnen adverteerders met grotere precisie klanten en doelgroepen benaderen. Gevolg is onder meer daling van Sterinkomsten en bijgevolg daling van budgetten voor publieke omroep. Daar komt bij dat mediawetgeving beperkend werkt op de mogelijkheden voor omroepen om in te spelen op kansen in het online-domein, zoals via social media, app's, etc. Ook de koepelorganisatie NPO beperkt de ontwikkeling van online media-aanbod van omroepen door de werking van zender- en netprofielen op de lineaire aanbodkanalen en de verplichting dat dit aanbod online exclusief via npo.nl moet worden gedistribueerd.

Raad van Toezicht en Directie hebben regelmatig gesproken over deze ontwikkelingen en de mogelijkheden voor AVROTROS om daarop in te spelen. Belangrijk is dat in de organisatie veel aandacht wordt besteed aan de versterking van de crossmedialiteit van het media-aanbod. Dat moet in zoveel mogelijk vormen en zoveel mogelijk platforms door het publiek kunnen worden gezien en beluisterd.

AVROTROS nam deel in de ontwikkeling van beleidsvoorstellen in en voor de publieke omroep en maakte zich sterk voor de volgende uitgangspunten. In de toekomst moet media-aanbod worden gedreven door de crossmediale potentie (content first); niet door de posities op lineaire zenders en netten. Content zou vrij beschikbaar en deelbaar moeten zijn voor iedereen, ook via bijvoorbeeld social media. Ook de distributie zou vrij moeten zijn; content moet geplaatst kunnen worden waar het publiek kan worden bereikt. Elk gewenst platform zou daarvoor moeten kunnen worden ingezet. Heffingen zouden moeten worden opgelegd voor superplatforms, als compensatie van dalende advertentie-inkomsten van de publieke omroep. De koepelorganisatie NPO zou zich moeten beperken tot kerntaken: coördinatie en ondersteuning. Bovendien zou NPO de kosten van overhead in de publieke omroep kunnen beperken door deregulering, waarbij de eigen organisatie niet wordt uitgesloten.

Als gevolg van dalende Sterinkomsten werd in de Mediabegroting 2019 een budgetkorting van 60 miljoen euro voorzien voor de publieke omroep. Door een motie in de Tweede Kamer is dit later eenmalig teruggebracht tot 20 miljoen euro, onder de voorwaarde dat de publieke omroep een plan zou ontwikkelen dat voorziet in structureel lagere inkomsten uit verkoop van reclamezendtijd. AVROTROS heeft een actieve rol gespeeld in de totstandkoming van een Plan van aanpak van de omroepen.

In 2018 zijn verder de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- goedkeuring van Jaarrekening 2017 en het Verslag 2017, na bespreking met de controlerend extern accountant (PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.) en voorbespreking in de auditcommissie;
- goedkeuring en begroting 2019 en beleidsplan 2019;
- bespreking implementatie van de herziene Governancecode van Commissie Integriteit Publieke Omroep en de nieuwe Beleidsregel Governance van Commissariaat voor de Media;
- bespreking naar aanleiding van een bijeenkomst van Commissie Integriteit Publieke Omroep over governance in de publieke omroep;
- presentaties over ontwikkelingen in de distributie, de komst van superplatforms, de reactie van de NPO en de strategische opties, de identiteit en de waarden waar AVROTROS voor staat;
- doelstellingen van de Directie en de evaluatie achteraf;
- ontwikkeling bij Vondel CS;
- risicoanalyse en risicomanagement;
- bespreking procedure, werving en selectie drie nieuwe leden van Raad van Toezicht per 1 januari 2020;
- verdeling aandachtsgebieden binnen de Raad van Toezicht;

Jaarverslag 2018 Raad van Toezicht AVROTROS

- juridische procedures;
- bespreking voortgang ontwikkeling Nationale Innovatieprijzen;
- bespreking maatregelen om ten behoeve van compliance aan Europese regelgeving Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), voorafgaand aan de inwerkingtreding in juni 2018 (met name inzake panels);
- bespreking voorstel statutenwijziging art 17-5i en goedkeuring van een lijst programmaproductiecontracten voor de periode dat statutaire wijziging niet van toepassing was;
- interne evaluatie Raad van Toezicht, op basis van evaluatiecriteria over de kernfuncties en randvoorwaarden: toezicht houden, adviseren, werkgeversrol richting Directie, informatievoorziening, vergadering, functie en taakverdeling en invulling van profielen;
- bespreking uitkomsten van het Medewerkersbelevingsonderzoek 2017;
- bespreking rapport van de Raad van Cultuur (Zicht op zoveel meer);
- bespreking voordracht van Hans Snijder als lid van de Raad van Toezicht, benoeming Verenigingsraad d.d. 22 april 2018;
- bespreking over mogelijke toekomstige samenwerking;
- bezoek live-uitzending Opium vanaf Oerol, Terschelling;
- bespreking effecten budgetverlaging ten gevolge van daling Sterinkomsten op organisatie en media-aanbod;
- bespreking ontwikkeling plan van aanpak (met andere omroepen) ten behoeve beleidsontwikkeling OCW naar aanleiding van daling Sterinkomsten;
- bespreking van voornemen van Raad van Bestuur NPO om EenVandaag te verplaatsen naar NPO2 (dat niet werd uitgevoerd);
- overleg over de input AVROTROS naar de visitatiecommissie van NPO;
- bespreking negatieve zienswijze van College van Omroepen inzake NPO Begroting 2019;
- bespreking tussentijdse rapportage externe accountant PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.;
- bespreking naar aanleiding van overleg met Ondernemingsraad;

De Raad van Toezicht heeft met instemming geconstateerd dat de AVROTROS-organisatie in 2018 wederom uitstekend heeft gefunctioneerd op meerdere gebieden.

AVROTROS behaalde net als voorgaande jaren een hoog gemiddeld kijktijdaandeel, levert een grote bijdrage aan het succes van NPO1 en is dikwijls gezichtsbepalend op NPO2 en NPO3. De bereikcijfers bij radio en internet liggen op een hoog niveau. De bereikcijfers in de gedefinieerde domeinen zijn hoog en kennen een goede spreiding over de verschillende leefstijl- en leeftijdsgroepen.

Op basis van de controle door de externe accountant kan worden geconcludeerd dat de administratieve organisatie van AVROTROS voldoet aan de daaraan te stellen eisen. De Raad van Toezicht overlegt als onderdeel van de besprekingen met de Directie over de belangrijke risico's en beheersmaatregelen. Op basis van de door de accountant uitgebrachte managementletter wordt uitvoerig ingegaan op het risicomanagement en controlesysteem. De Raad van Toezicht heeft geconstateerd dat dit systeem effectief is.

De Raad van Toezicht heeft geconstateerd dat AVROTROS ook in 2018 de gestelde doelstellingen heeft behaald en op onderdelen heeft overtroffen. AVROTROS levert als onafhankelijke omroep zonder politieke of religieuze achtergrond een grote bijdrage aan de realisatie van de doelstellingen van de publieke omroep als geheel. De Raad van Toezicht spreekt daarover zijn waardering uit aan Directie en medewerkers.

Hilversum, 4 april 2019, De Raad van Toezicht:

*E.H.T.M. Nijpels, voorzitter
M.J.P.G. Nouwen, vice-voorzitter
H. Bais, lid
E. Mijnsberge, lid
H. Snijder, lid*

Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen

Algemeen

De vereniging AVROTROS ('AVROTROS'), statutair en feitelijk gevestigd te Witte Kruislaan 55, 1217 AM Hilversum, Nederland, is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 58916660.

AVROTROS stelt zich met inachtneming van de bepalingen in de Mediawet ten doel: het verzorgen van media-aanbod op landelijk niveau ter uitvoering van de publieke mediaopdracht als bedoeld in de Mediawet en het verrichten van alle activiteiten die daarvoor nodig zijn alsmede het verrichten van nevenactiviteiten en verenigingsactiviteiten.

AVROTROS is van mening dat in de jaarrekening over boekjaar 2018 alle financiële transacties en financiële beheershandelingen plaatsgevonden hebben binnen de relevante wettelijke bepalingen.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Op de jaarrekening zijn de bepalingen en inrichtingseisen van toepassing zoals deze zijn vastgelegd in Titel 9 BW2 en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en de jurisprudentie voor zover deze niet afwijken van het Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2016, uitgegeven door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, geldend voor de omroepinstellingen, hierna 'het handboek'. Relevante aspecten voor de jaarrekening opgenomen in de Mediawet zijn tevens verwerkt in de jaarrekening. Wanneer hetgeen in het handboek vermeld afwijkt van eerder genoemde richtlijnen, dan prevaleert het handboek.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. De waarderingsgrondslagen worden nader toegelicht bij de afzonderlijke balansposten in de toelichting op de balans.

In 2016 is bij Besluit inzake Bindende Regeling Mediareserves door de Raad van Bestuur van de NPO de volgende nadere regeling vastgesteld:

Voor het reserveren van gelden voor de verzorging van media-aanbod aan het einde van het boekjaar gelden voor landelijke publieke media-instellingen de volgende maxima voor gefuseerde omroeporganisaties, zoals AVROTROS: € 5.500.000.

Reserves voor media-aanbod boven deze norm dienen door de instellingen aan de Raad van Bestuur van de NPO te worden overgedragen. Beide bedragen, zowel het normbedrag als het overgedragen bedrag, moeten worden aangewend voor programmering.

Schattingen en onzekerheden

Schattingen en veronderstellingen die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van de balans en exploitatierekening zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

Schattingswijzigingen worden verwerkt in het boekjaar waarin de schatting wordt herzien en toekomstige boekjaren, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de huidige als toekomstige boekjaren. De schattingen hebben met name betrekking op de gebruiksduren van materiële vaste activa, de bijzondere waardeverminderingen van vaste activa en de omvang van voorzieningen.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief of de kasstroomgenererende eenheid waartoe een actief behoort, hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Positieve ongerealiseerde waardemutaties worden verwerkt via een reserve. Een uitzondering hierop geldt voor de situatie dat de reserve onvoldoende omvang heeft om een waardevermindering volledig op te vangen. In een dergelijke situatie dient de waardevermindering verwerkt te worden via de exploitatierekening, nadat eerst de reserve is teruggebracht tot een nihil saldo. Duurzame waardeverminderingen worden dus bij het ontbreken van een reserve verwerkt via de exploitatierekening. Er is afgelopen boekjaar geen aanleiding geweest om de eerder gedane waardemutaties te herzien.

Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen

Grondslagen voor consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van AVROTROS zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van AVROTROS.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht.

Voor deelnemingen die een samenwerking betreffen door het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten gebruik makend van bepaalde activa van de deelnemers in een joint venture, waarbij iedere deelnemer zelf de uitsluitende zeggenschap over die activa houdt, wordt geen consolidatie toegepast. Daarnaast zijn er deelnemingen waarvan de cijfers in overeenstemming met artikel 407, Titel BW2 niet materieel worden beschouwd voor AVROTROS. Als gevolg hiervan zijn deze deelnemingen niet geconsolideerd.

Groepsverhoudingen

AVROTROS staat aan het hoofd van een groep rechtspersonen. Een overzicht van de gegevens vereist op grond van de artikelen 2:379 en 2:414 BW is hieronder opgenomen:

<u>Geconsolideerde maatschappijen:</u>	<u>Statutaire zetel</u>	<u>Aandeel in het geplaatste kapitaal %</u>
▪ TROS Uitgevers B.V.	Hilversum	100
▪ Hilversumse Media Compagnie C.V.	Hilversum	100
<u>Niet-geconsolideerde maatschappijen:</u>		
▪ Mediastaete C.V.	Rijssen	25
▪ AKN C.V.	Hilversum	25
▪ Bindinc. B.V.	Hilversum	25
▪ Quattro Voci B.V.	Hilversum	25

Daarnaast heeft AVROTROS een samenwerkingsverband met KRO en NCRV in Stichting AKN.

Wet normering topinkomens

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft AVROTROS zich gehouden aan de Beleidsregels toepassing WNT.

Financiële instrumenten

In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen, wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de 'Niet in de balans opgenomen verplichtingen'.

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen

Grondslagen van valutaomrekening

Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode worden in de jaarrekening verwerkt tegen de koers die geldt op de datum van de transactie. De uit de omrekening per balansdatum voortvloeiende koersverschillen worden opgenomen in de exploitatierekening.

VASTE ACTIVA

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde.

Op elke balansdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn.

De geschatte economische levensduur is voor:

Gebouwen	40 jaar
Technische installaties	15 jaar
Bouwkundige investeringen	10 jaar
Inventarissen en inrichting alsmede facilitaire apparatuur	5 jaar
Hardware en software	3 jaar

Kosten voor periodiek groot onderhoud en herstelkosten materiële vaste activa worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar

Een vastgoedbelegging wordt aangehouden om huuropbrengsten of waardeinstijging, of beide, te realiseren. Dit onderscheidt de vastgoedbeleggingen van vastgoed voor eigen gebruik.

De eerste waardering van een vastgoedbelegging geschiedt tegen de verkrijgingsprijs, inclusief de transactiekosten. De verkrijgingsprijs van een vastgoedbelegging omvat de koopsom en alle direct toe te rekenen uitgaven. Vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. De gekozen prijsgrondslag wordt voor alle vastgoedbeleggingen toegepast. De vastgoedbelegging wordt gewaardeerd tegen de kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Waardeverminderingen van vastgoedbeleggingen worden in eerste instantie ten laste van de herwaarderingsreserve geboekt en als die ontbreekt, verwerkt in de exploitatierekening.

Voor het pand 's-Gravelandseweg 80 is een voorziening gevormd, waarbij de kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van deze voorziening.

Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Deelnemingen

Belangen in vennootschappen van meer dan 20% worden opgenomen tegen nettovermogenswaarde, met uitzondering van de deelneming in Mediastaete C.V. In Mediastaete C.V. kan door AVROTROS geen invloed van betekenis worden uitgeoefend op het zakelijk en financieel beleid. Als gevolg hiervan wordt het belang in Mediastaete C.V. gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde.

In het geval van bepaalde deelnemingen is sprake van een samenwerking door het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten gebruik makend van bepaalde activa van de deelnemers in een joint venture, waarbij iedere deelnemer zelf de uitsluitende zeggenschap over die activa houdt. Daarnaast zijn er deelnemingen waarvan de cijfers in overeenstemming met artikel 407, Titel BW2 niet materieel worden beschouwd voor AVROTROS. Als gevolg hiervan zijn deze deelnemingen niet geconsolideerd.

Beleggingen

De beleggingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde. De reële waarde wordt voor de beleggingen als geheel bepaald. Ongerealiseerde waardemutaties vinden plaats via de balanspost 'Reserve Koersverschillen Beleggingen'. Indien de balanspost 'Reserve Koersverschillen Beleggingen' onvoldoende omvang heeft om een waardevermindering volledig op te vangen wordt de waardevermindering verwerkt via de exploitatierekening nadat eerst de balanspost 'Reserve Koersverschillen Beleggingen' is teruggebracht tot een nihil saldo.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden onderhanden werken en gereed product media-aanbod

De nog niet uitgezonden programma's zijn in het algemeen gewaardeerd op aan derden betaalde kosten, inclusief de direct toerekenbare kosten van eigen personeel. Financieringsrente wordt niet toegerekend. Onderdelen van de nog niet uitgezonden programma's, betrekking hebbende op specifieke programma's, worden gewaardeerd op opbrengstwaarde, als deze lager is dan de kostprijs.

De opbrengstwaarde wordt vastgesteld middels de intekening (als gevolg van "geld op schema") die ter beschikking wordt gesteld aan en vervolgens wordt geaccordeerd door de netcoördinator. De desbetreffende specifieke programma's worden gewaardeerd op de daarvoor ter beschikking gestelde vergoeding door de netcoördinator.

Herhalingsuitzendingen van eigen producties worden gewaardeerd, indien op het moment van eerste uitzending schriftelijk is vastgelegd dat een programma daadwerkelijk herhaald zal worden. Waardering van deze producties geschiedt tegen 15% van de directe kosten. Bij aangekochte producties geschiedt de waardering van een herhalingsuitzending tegen het bedrag dat is betaald voor dit herhalingsrecht. Eventueel vooruit ontvangen bijdragen van derden ontvangen zijn in mindering gebracht op de nog niet uitgezonden programma's. Nog niet uitgezonden programma's ouder dan twee jaar moeten volledig worden afgewaardeerd tenzij met de netcoördinator is overeengekomen dat deze nog worden ingezet.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs, die gelijk kan zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Tenzij anders vermeld hebben alle vorderingen en overlopende activa een looptijd van maximaal een jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan een jaar en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van AVROTROS. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen

VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde, met uitzondering van de pensioenvoorzieningen zoals hierna uiteengezet wordt. De voorziening jubileumuitkeringen heeft een vergelijkbare berekeningswijze. Een voorziening wordt uitsluitend opgenomen indien AVROTROS op balansdatum een in rechte of feitelijk afdwingbare verplichting heeft, het waarschijnlijk is dat de afwikkeling van die verplichting leidt tot een uitstroom van middelen en er op balansdatum een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

Pensioenvoorziening PNO

De PNO-gerelateerde pensioenregeling wordt als een bijdrageregeling verantwoord, waarbij AVROTROS in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds geen verplichtingen heeft tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies.

Overige langlopende personeelsbeloningen

Overige langlopende personeelsbeloningen zijn die, welke deel uitmaken van het beloningspakket, zoals beloningen wegens jubilea, tijdelijk verlof en dergelijke, en hebben een langlopend karakter. De netto-verplichting voor deze personeelsbeloningen is het bedrag van de toekomstige uitkering die werknemers in ruil voor hun diensten hebben verdiend in de huidige en vorige verslagperioden. De voorziening jubileumuitkeringen wordt berekend op vergelijkbare wijze als de pensioenvoorziening. Actuariële winsten en verliezen op overige langlopende personeelsbeloningen worden direct in de exploitatierekening verwerkt.

Voorziening groot onderhoud

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties en dergelijke is een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, één en ander zoals blijkt uit een meerjarenonderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Onder kortlopende schulden en overlopende passiva zijn de bedragen opgenomen die betrekking hebben op het verslagjaar maar op balansdatum nog niet zijn betaald en bedragen die zijn ontvangen in of voor het verslagjaar en aan opvolgende jaren moeten worden toegekend.

BATEN EN LASTEN

De baten en lasten zijn verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben. Kabelgelden en royalty's worden opgenomen op het moment dat zij zijn ontvangen. Bartertransacties worden in de exploitatierekening opgenomen op basis van de geldelijke waarde van de ontvangen/geleverde goederen of diensten.

Media-aanbod

Vergoedingen media-aanbod via ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap worden ten gunste van de exploitatierekening gebracht in het jaar waarin de gesubsidieerde uitgaven worden opgenomen, waarin de opbrengsten zijn gedeerd en/of het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief over het resultaat van het boekjaar, waarbij rekening wordt gehouden met eventuele verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening en de fiscale winstberekening. In het kader van de vaststelling van de fiscale positie van de publieke omroepen is met de belastingdienst overeengekomen dat fiscale winsten c.q. verliezen worden gedoteerd c.q. worden onttrokken aan de (fiscale) reserve voor media-aanbod.

Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen

AVROTROS heeft in het verleden met de Belastingdienst afgestemd dat zij integraal vennootschapsbelastingplichtig is. De omroepen hebben in het verleden met de Belastingdienst een vaststellingsovereenkomst gesloten aangaande de wijze waarop de fiscale winst dient te worden bepaald. De Belastingdienst heeft de bestaande vaststellingsovereenkomst opgezegd per 1 januari 2017. Sindsdien zijn de omroepen in overleg met de belastingdienst om te komen tot nieuwe afspraken. Dit overleg is nog niet afgerond. De verwachting is dat in een nieuwe afspraak de fiscale winst op nagenoeg dezelfde wijze kan worden berekend.

De vennootschapsbelastingpositie in deze jaarrekening is dan ook vooralsnog in overeenstemming met de voorheen geldende afspraak vastgesteld.

Operationele leasing

De leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de exploitatierekening over de looptijd van het contract.

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

Kasstromen in vreemde valuta worden omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers.

Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond.

Geconsolideerde balans per 31 december 2018
(Voor resultaatbestemming)

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	2.627	3.098
Inventaris en inrichting	891	917
Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.056	1.637
Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar	8.438	8.372
	1. 13.012	14.024
Financiële vaste activa		
Deelnemingen	2. 506	461
Beleggingen	3. 11.982	12.474
	12.488	12.935
Vlottende activa		
Onderhanden werken en gereed product media aanbod	4. 29.206	22.247
Vorderingen en overlopende activa		
Handelsdebiteuren	5. 7.442	6.888
Belastingen en premies sociale verzekeringen	6. 140	402
Overige vorderingen	7. 1.233	1.200
Overlopende activa	8. 1.226	914
	10.041	9.404
Liquide middelen	9. 14.445	25.942
TOTAAL	79.192	84.552
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	32.397	32.397
Reserve voor media-aanbod	5.044	5.500
Reserve Koersverschillen Beleggingen	-	669
Resultaat boekjaar	-649	-456
	10. 36.792	38.110
Voorzieningen		
Personeelsaanspraken	11. 1.837	1.834
Overige voorzieningen	12. 2.329	2.644
	4.166	4.478
Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Leveranciers	13. 10.568	11.995
Belastingen en premies sociale verzekeringen	14. 1.819	1.781
Pensioenpremie	15. 15	69
Overige schulden	16. 12.025	13.920
Overlopende passiva	17. 13.807	14.199
	38.234	41.964
TOTAAL	79.192	84.552

Geconsolideerde exploitatierekening 2018
(Categoriele indeling)

		2018		2017	
		€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Baten					
Media-aanbod	18.	103.656		107.109	
Programma-gebonden eigen bijdrage	19.	4.936		5.604	
Opbrengst programmabladen	20.	28.424		29.620	
Opbrengst overige nevenactiviteiten	21.	2.049		2.597	
Opbrengst verenigingsactiviteiten	22.	2.577		2.767	
<i>Som der bedrijfsopbrengsten</i>			141.642		147.697
Lasten					
Lonen en salarissen	23.	-26.763		-26.451	
Sociale lasten	23.	-6.588		-6.805	
Afschrijvingen op materiële vaste activa	24.	-2.302		-2.423	
Bijzondere waardemutatie activa	25.	-		-1.060	
Directe productiekosten	26.	-96.037		-100.894	
Overige bedrijfslasten	27.	-11.004		-10.814	
<i>Som der bedrijfslasten</i>			-142.694		-148.447
Bedrijfsresultaat			-1.052		-750
Opbrengst vorderingen die tot de vaste activa behoren		33		28	
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen		381		278	
Rentelasten en soortgelijke kosten		-		-2	
<i>Som der financiële baten en lasten</i>	28.		414		304
Saldo gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen			-638		-446
Belastingen	29.		-11		-10
Saldo gewone bedrijfsuitoefening na belastingen			-649		-456
Over te dragen reserve voor media-aanbod			-		-
Exploitatiesaldo na overdracht			-649		-456
FTE gemiddeld	30.		396		395
FTE ultimo	30.		389		398

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2018
(Volgens de indirecte methode)

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
I Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat media-aanbod	-7.920	-9.412
Exploitatieresultaat verenigings- en nevenactiviteiten	7.271	8.956
Exploitatieresultaat	-649	-456
Aanpassen voor:		
Afschrijvingen vaste activa	2.302	2.423
Bijzondere waardemutaties vaste activa	-	1.060
Mutatie overige reserves	-669	242
Mutatie voorzieningen	-312	982
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	672	4.251
Mutatie voorraden	-6.959	-4.374
Mutatie vorderingen	-637	379
Mutatie kortlopende schulden	-3.730	4.337
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	-10.654	4.593
II Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-1.422	-1.489
Investerings in financiële vaste activa	-	-594
Desinvesteringen in materiële vaste activa	132	72
Desinvesteringen in financiële vaste activa	447	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-843	-2.011
Mutatie liquide middelen	-11.497	2.582
Liquide middelen einde verslagjaar	14.445	25.942
Liquide middelen begin verslagjaar	25.942	23.360
Mutatie liquide middelen	-11.497	2.582

Toelichting op de geconsolideerde balans

VASTE ACTIVA

1. MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Dienstbaar aan de bedrijfs- uitoefening	Niet aan de bedrijfsuit- oefening dienstbaar	Totaal
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Aanschafwaarde per 1 januari 2018	14.556	13.099	27.655
Cumulatieve afschrijving	-8.904	-4.727	-13.631
Boekwaarde per 1 januari 2018	5.652	8.372	14.024
Investerings in het jaar	935	487	1.422
Desinvesteringen in het jaar	-	-615	-615
	6.587	8.244	14.831
Afschrijvingen in het jaar	-2.013	-289	-2.302
Desinvestering afschrijving in het jaar	-	483	483
Boekwaarde per 31 december 2018	4.574	8.438	13.012

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Inventaris en inrichting	Andere vaste bedrijfs- middelen	Totaal dienstbaar aan de bedrijfs- uitoefening
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Aanschafwaarde per 1 januari 2018	5.677	1.881	6.998	14.556
Cumulatieve afschrijving	-2.579	-964	-5.361	-8.904
Boekwaarde per 1 januari 2018	3.098	917	1.637	5.652
Investerings in het jaar	14	281	640	935
	3.112	1.198	2.277	6.587
Afschrijvingen in het jaar	-485	-307	-1.221	-2.013
Boekwaarde per 31 december 2018	2.627	891	1.056	4.574

AVROTROS is voor 1/3 eigenaar van het AKN gebouw aan de 's Gravelandseweg 80 in Hilversum. Het andere deel van het eigendom is van KRO-NCRV. AVROTROS heeft het pand opgenomen onder de post 'Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar' als vastgoedbelegging.

AVROTROS heeft voor jaareinde twee taxaties laten uitvoeren voor het pand 's Gravelandseweg 80.

Met een bandbreedte van € 793.000 benaderen deze taxaties de boekwaarde en is er geen aanleiding om een waardevermindering of een waardevermeerdering door te voeren.

Door de intrekking van de integratieheffing in 2014 en de printprijsregeling in 2015 is het gebruik (belast/vrijgesteld) van de AVROTROS van bepaalde goederen gewijzigd. Hierdoor is tevens het pro rata aftrekpercentage verlaagd. Deze wijziging van het gebruik heeft als gevolg dat de aftrek van btw genomen in het verleden met betrekking tot onroerende goederen en investeringsgoederen herzien moesten worden. De herziening vindt voor onroerende goederen gedurende 10 jaar en voor investeringsgoederen gedurende 5 jaar plaats. In dit boekjaar is de herziening voor de laatste keer toegepast.

Investerings in 'Inventaris en inrichting' en 'Andere vaste bedrijfsmiddelen' bedragen ultimo 2018 € 921.000. Dit is inclusief een bedrag van € 135.000 aan herziening btw. Deze bedrijfsmiddelen bestaan uit inventaris en meubilair voor de studio en montage-omgeving en AV Infrastructuur € 268.000, overige inventaris ca. € 281.000, hardware/computerapparatuur en software € 372.000.

Toelichting op de geconsolideerde balans

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

2. Deelnemingen

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Boekwaarde per 1 januari	461	461
Resultaat	93	-
Dividenduitkering	-48	-
Boekwaarde per 31 december	<u>506</u>	<u>461</u>

3. Beleggingen

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Boekwaarde per 1 januari	12.474	11.880
Reserve koersverschillen (naar kostprijs)	-670	-427
Kostprijs per 1 januari	11.804	11.453
Mutatie boekjaar	252	351
Kostprijs per 31 december	12.056	11.804
Naar reserve koersverschillen boekjaar (naar marktwaarde)	-	670
Resultaat boekjaar	-74	-
Boekwaarde per 31 december	<u>11.982</u>	<u>12.474</u>

	Marktwaarde 31-12-2017	Correctie Reserve Koersverschil 2017	Kostprijs 01-01-2018
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
<u>Rabobank</u>			
Aandelen	1.860	-153	1.707
Vastrentend	4.535	-148	4.387
	<u>6.395</u>	<u>-301</u>	<u>6.094</u>
<u>Julius Baer</u>			
Aandelen	2.470	-336	2.134
Vastrentend	3.609	-33	3.576
	<u>6.079</u>	<u>-369</u>	<u>5.710</u>
Totaal beleggingen	<u>12.474</u>	<u>-670</u>	<u>11.804</u>

	Kostprijs 01-01-2018	Aankopen	Verkopen	Resultaat boekjaar	Marktwaarde 31-12-2018
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
<u>Rabobank</u>					
Aandelen	1.707	696	-454	-55	1.894
Vastrentend	4.387	1.415	-1.664	26	4.164
	<u>6.094</u>	<u>2.111</u>	<u>-2.118</u>	<u>-29</u>	<u>6.058</u>
<u>Julius Baer</u>					
Aandelen	2.134	1.751	-1.891	14	2.008
Vastrentend	3.576	1.162	-763	-59	3.916
	<u>5.710</u>	<u>2.913</u>	<u>-2.654</u>	<u>-45</u>	<u>5.924</u>
Totaal beleggingen	<u>11.804</u>	<u>5.024</u>	<u>-4.772</u>	<u>-74</u>	<u>11.982</u>

De kostprijs van de aandelen op 31 december 2018 bedraagt € 12.056.000 (2017: € 11.804.000). Aan bovengenoemde partijen zijn bankrekeningen gekoppeld welke zijn opgenomen onder de post liquide middelen. Het bedrag binnen de liquide middelen dat betrekking heeft op deze beleggingen bedraagt per 31 december 2018 € 1.049.000 (2017: € 931.000).

Toelichting op de geconsolideerde balans

VLOTTENDE ACTIVA

4. Onderhanden werken en gereed product media-aanbod

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Nog niet uitgezonden televisie-, radio en internetprogramma's Herhalingsuitzendingen	30.962	23.528
	-	-
	30.962	23.528
Ontvangen bijdragen van derden	-1.756	-1.281
	29.206	22.247

Van desbetreffende voorraad is 99% reeds geplaatst, waarvan 86% in de uitzendschema's 2019 en 13% in de uitzendschema's 2020. Van de overige programma's is door de netcoördinator toegezegd dat ze (waarschijnlijk vanaf 2021) geplaatst gaan worden. De voorraadtoename ten opzichte van 2017 wordt door een aantal mutaties veroorzaakt :

Afname door uitzendingen in 2018 van de programma's zoals: Flikken Maastricht, de Curling Quiz, Mijn Vader is de Beste, de Herbestemming, Frans Bauer in Amerika en Pronkstuk.

Toename door productie in 2018 van voorraadtitels zoals: Keizersvrouwen, Morten, De Buit, Ninja Nanny, Frans Bauer in China, Heirs of the Night, Grensländers, Mees Kees, The Big Escape, Geheim van de Meester, RedBad, Te Leuk Om Waar Te Zijn, Kelder en Klopping en Vliegende Hollanders.

Programma's die niet geplaatst zullen worden of waarvan de licentierechten zijn verlopen worden afgewaardeerd in het desbetreffende jaar en opgenomen bij de directe productiekosten.

Er zijn in 2018 geen titels/bedragen uit de oorspronkelijk voorraad afgeboekt. (2017 € 313.000).

De waardering van media-aanbod wordt verminderd met de voor dit media-aanbod ontvangen bijdragen van derden, waarvan de specificatie is te vinden onder toelichting V op pagina 41 en 42.

Van de hieronder genoemde producties is de eerste voorraadwaardering langer dan twee jaar geleden, maar zij zijn niet afgewaardeerd omdat met de netcoördinator is overeengekomen dat deze nog worden ingezet:

	31-12-2018
	€ x 1.000
<u>Series:</u>	
Wil op de Veluwe	345
Keizersvrouwen	299
Close Up	201
<u>Speelfilms:</u>	
Onze Jongens	115
Tuintje In Mijn Hart	109

Vorderingen en overlopende activa

5. Handelsdebiteuren

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Nominale vordering	7.492	6.948
Voorziening voor dubieuze debiteuren	-50	-60
	7.442	6.888

Het saldo openstaande debiteuren betreft met name vorderingen op de prolongaties van de abonnementen bij de programmabladen.

Voorziening voor dubieuze debiteuren

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Boekwaarde per 1 januari	60	62
Vrijval ten gunste van het resultaat	-10	-2
Boekwaarde per 31 december	50	60

Toelichting op de geconsolideerde balans

6. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Omzetbelasting	114	369
Dividendbelasting	24	22
Vennootschapsbelasting	2	11
	<u>140</u>	<u>402</u>

Te vorderen omzetbelasting was ultimo 2017 hoger omdat er meer facturen zijn ontvangen in het laatste kwartaal 2017.

7. Overige vorderingen

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Te vorderen OCW bedragen	128	85
Vooruitbetaalde voorschotten productiekosten	68	82
Samenwerkingsproject Zondagochtendconcert	73	248
Nog te ontvangen bijdragen en rente	857	651
Nog te ontvangen/te vorderen overig	107	134
	<u>1.233</u>	<u>1.200</u>

De overige vorderingen wijken fractioneel af ten opzichte van vorig jaar. Met betrekking tot het Zondagochtendconcert zijn er in 2018 afrekeningen geweest over eerdere jaren. Daarnaast zijn er ultimo 2018 meer projecten af te wikkelen met het Mediafonds dan ultimo vorig boekjaar.

8. Overlopende activa

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Vooruitbetaalde productiekosten	352	130
Vooruitbetaalde huur	237	241
Nog te ontvangen (kabel)bijdragen en rente	-	91
Vooruitbetaalde kosten overig	637	452
	<u>1.226</u>	<u>914</u>

De overlopende activa zijn aanzienlijk hoger dan vorig jaar doordat er ultimo 2018 meer vooruitbetaalde kosten waren met betrekking tot onderhoudscontracten ICT en vanwege vooruitbetaalde productiekosten, waarvan de facturen in 2018 ontvangen zijn.

9. Liquide middelen

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Geplaatst bij vermogensbeheerders	1.049	931
Bankiers	13.396	25.011
	<u>14.445</u>	<u>25.942</u>

De liquide middelen zijn duidelijk lager dan vorig jaar. Dat wordt onder andere veroorzaakt door vooruitbetaalde productiekosten en daardoor een toename van de voorraad ultimo 2018 (€ 7,0 mio hoger dan ultimo 2017) en het lagere bedrag aan te betalen facturen ultimo 2018 (€ 3,7 lager dan ultimo 2017). Details zijn terug te vinden in het kasstroomoverzicht op pagina 9.

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking.

Toelichting op de geconsolideerde balans

10. EIGEN VERMOGEN

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

	Algemene reserve € x 1.000	Reserve voor media-aanbod € x 1.000	Reserve Koersverschillen Beleggingen € x 1.000	Resultaat boekjaar € x 1.000	Totaal € x 1.000
Balans per 1 januari 2018	32.397	5.500	669	-456	38.110
Bestemming resultaat 2017	-	-456	-	456	-
Resultaat 2018	-	-	-	-649	-649
Mutatie reserve koersverschillen	-	-	-669	-	-669
Balans per 31 december 2018	32.397	5.044	-	-649	36.792
Balans per 31 december 2018	32.397	5.044	-	-649	36.792
Voorstel bestemming resultaat 2018	-	-649	-	649	-
Balans per 31 december 2018 na voorgestelde resultaatbestemming	32.397	4.395	-	-	36.792

In 2018 heeft geen onttrekking ten laste van de algemene reserve plaatsgevonden. Het resultaat van het vorige boekjaar is onttrokken aan de Reserve voor media-aanbod.

VOORZIENINGEN

Hieronder zijn opgenomen nog niet definitief overeengekomen verplichtingen, waarvan het risico op basis van de huidige kennis zo goed mogelijk is geschat.

11. Personeelsaanspraken

De personeelsaanspraken bestaan uit pensioenen en overige langlopende personeelsverplichtingen. Ultimo boekjaar zijn de volgende voorzieningen met betrekking tot personeelsaanspraken opgenomen:

	31-12-2018 € x 1.000	31-12-2017 € x 1.000
Pensioenvoorziening	694	762
Overige langlopende personeelsverplichtingen	1.143	1.072
	1.837	1.834

Van het totale bedrag van de voorzieningen is een bedrag van € 559.000 opeisbaar in 2019. Een bedrag van € 287.000 is opeisbaar vanaf 2024.

Pensioenvoorziening:

Deze regeling wordt onder het Nederlandse pensioenstelsel gefinancierd door afdrachten aan het bedrijfstakpensioenfonds. Deelname aan het bedrijfstakpensioenfonds is verplicht gesteld in de collectieve arbeidsovereenkomst waaronder AVROTROS valt.

De opbouw van de pensioenaanspraken wordt steeds in het betreffende kalenderjaar gefinancierd door middel van (tenminste) kostendeckende premiebetalingen. De pensioenregeling is een middelloonregeling met – voor zowel actieve als inactieve deelnemers (slapers en gepensioneerden) - voorwaardelijke toeslagverlening. De toeslagverlening is afhankelijk van het beleggingsrendement.

Toelichting op de geconsolideerde balans

De jaarlijkse opbouw van de pensioenaanspraken bedraagt 1,875% van het pensioengevend salaris dat is gebaseerd op het brutoloon minus een franchise van € 13.344 (2017: € 13.123). Het pensioengevend salaris is gemaximeerd op € 105.075 (2017: € 103.317). De jaarlijkse premie die voor rekening komt van de werkgever bedraagt 14,1% (2017: 14,9%) van het pensioengevend salaris, aangevuld met 1,5% over het salarisdeel boven € 105.075.

De hoogte van de premie wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het bedrijfstakpensioenfonds op basis van de dekkingsgraad en verwachte rendementen.

De dekkingsgraad van het betrokken bedrijfstakpensioenfonds bedraagt ultimo 2018 volgens opgave van het fonds 106,0% (2017: 102,0%). Op basis van het uitvoeringsreglement heeft AVROTROS bij een tekort in het fonds geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan door hogere toekomstige premies.

De bijdrage van de onderneming aan de pensioenregeling in het boekjaar is € 3.946.000 (2017: € 3.889.000). In deze bijdrage is mede begrepen het bij werknemers ingehouden deel van de premie. Als gevolg van de wijziging van de pensioenregeling per 1 januari 2006 is een compensatieregeling artikel 44 ingevoerd. Indien deze medewerkers op 65-jarige leeftijd (of uiterlijk 2020) nog bij AVROTROS werken, dient AVROTROS voor deze medewerkers een koopsom te betalen. De belangrijkste actuariële veronderstellingen, die in de berekeningen zijn gehanteerd, per balansdatum (uitgedrukt in gewogen gemiddelden) zijn als volgt:

	31-12-2018	31-12-2017
	%	%
Disconteringsvoet	1,0	1,0
Verwachte toekomstige salarisstijgingen	2,3	2,3

De contante waarde van de toegekende pensioenaanspraken uit hoofde van de compensatieregeling artikel 44 bedraagt per 31 december 2018 € 694.000. Er is € 9.000 gerealiseerd over verstreken diensttijd in 2018. Bij de vaststelling van genoemd bedrag is alleen rekening gehouden met de opbouw over de verstreken diensttijd.

De contante waarde van de toegekende pensioenaanspraken is over het boekjaar als volgt gewijzigd:

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Waarde toegekende pensioenaanspraken per 1 januari	762	828
Dotatie	2	22
Betaald	-9	-
Vrijval	-61	-88
Waarde toegekende pensioenaanspraken per 31 december	694	762

Ten aanzien van de overgangsregeling wordt geen fondsbelegging door PNO gehouden.

De totale contante waarde van de pensioenvoorziening bedraagt € 723.000. Dit bedrag is gecorrigeerd voor de coming service ad € 29.000.

Overige langlopende personeelsverplichtingen:

Deze verplichtingen hebben betrekking op de waarde van de verplichtingen uit hoofde van uitgestelde beloningen waarbij rekening is gehouden met diensttijd, leeftijd, het verwachte verloop en sociale lasten. Bij de voorziening jubileumuitkeringen is uitgegaan van dezelfde actuariële veronderstellingen die bij de pensioenvoorziening zijn gehanteerd en is uitgegaan van de contante waarde.

De waarde van de langlopende personeelsverplichtingen is als volgt opgebouwd:

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Voorziening reorganisatiekosten personeel	77	22
Voorziening jubileumuitkeringen	686	652
Voorziening loopbaantraject	380	398
	1.143	1.072

Toelichting op de geconsolideerde balans

Voorziening reorganisatiekosten personeel:

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Waarde per 1 januari	22	9
Dotaties	77	22
Betaald	-9	-9
Vrijval	-13	-
Waarde per 31 december	77	22

Voorziening jubileumuitkeringen:

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Waarde per 1 januari	652	634
Dotaties	103	55
Betaald	-28	-37
Vrijval	-41	-
Waarde per 31 december	686	652

De berekening is op basis van gemiddelde salarissen rekening houdend met vertrekkansen. Het aantal fte's ultimo 2018 is licht lager dan ultimo 2017.

Voorziening loopbaantraject:

In de CAO zijn een aantal werkzekerheidsafspraken gemaakt. Onderdeel hiervan is dat er per werknemer een voorziening wordt getroffen van € 200 per jaar voor loopbaanadviezen. Ultimo 2018 waren er 380 werknemers in dienst (2017: 398).

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Waarde per 1 januari	398	389
Dotaties	76	80
Betaald	-29	-14
Vrijval	-65	-57
Waarde per 31 december	380	398

12. Overige voorzieningen

De overige voorzieningen bestaan uit juridische geschillen en verplichtingen groot onderhoud. Ultimo boekjaar zijn de volgende voorzieningen opgenomen:

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Voorziening juridische geschillen	2.000	2.176
Voorziening groot onderhoud	329	468
	2.329	2.644

Voorziening juridische geschillen:

Als gevolg van uitzendingen hebben enkele derde partijen rechtszaken aangespannen tegen AVROTROS. Daar waar het financiële belang van de claims op betrouwbare wijze is in te schatten heeft AVROTROS een voorziening gevormd.

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Waarde per 1 januari	2.176	1.176
Dotatie	-	1.000
Betaald	-22	-
Vrijval	-154	-
Waarde per 31 december	2.000	2.176

Toelichting op de geconsolideerde balans

Voorziening groot onderhoud:

Er is een voorziening gevormd voor het kantoorpand aan de 's-Gravelandseweg 80. Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van pand, installaties en dergelijke is een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, één en ander zoals blijkt uit een meerjarenonderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Waarde per 1 januari	468	460
Dotaties	62	8
Betaald	-201	-
Waarde per 31 december	<u>329</u>	<u>468</u>

KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA

13. Leveranciers

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Verschuldigd per	<u>10.568</u>	<u>11.995</u>

De schuld aan leveranciers is ultimo 2018 duidelijk lager doordat er minder facturen met betrekking tot productiekosten openstonden dan ultimo vorig boekjaar. Het grootste deel van de openstaande schulden betreft een aantal producties die vanaf volgend jaar worden uitgezonden (deels in 2018) zijn aangekocht, maar nog niet zijn betaald. (Zie voor verdere toelichting punt 4: Onderhanden werken en gereed product media-aanbod).

14. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Loonheffing en sociale verzekeringen	1.720	1.690
Omzetbelasting	99	91
	<u>1.819</u>	<u>1.781</u>

15. Pensioenpremie

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
PNO Media	<u>15</u>	<u>69</u>

Toelichting op de geconsolideerde balans

16. Overige schulden

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Reserve voor media-aanbod overgedragen aan RvB NPO	-	26
Nog te ontvangen facturen productiekosten	1.605	2.400
Nog te ontvangen facturen freelance personeel	91	168
Nog te ontvangen facturen uitkoopsommen/uitzendrechten	3.136	3.274
Nog af te dragen aan Sanoma Media Netherlands B.V.	4.714	4.641
Nog te ontvangen facturen overig/Nog te betalen kosten	2.479	3.411
	<u>12.025</u>	<u>13.920</u>

Het nog af te dragen bedrag aan Sanoma Media Netherlands B.V. betreft hun aandeel in het resultaat van de uitgeefkern AKN en AS Media.

De overige schulden zijn vooral lager door de aanzienlijke afname van de productiekosten en vanwege de plaatsing in het uitzendschema TV van (nieuwe) producties, waarvan de facturen in 2019 ontvangen zullen worden. De sterke daling van de nog te betalen kosten komt met name doordat in vorig verslagjaar de kosten van de CAO-verhoging en ontslagvergoedingen waren opgenomen.

17. Overlopende passiva

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Vooruit ontvangen abonnementsgelden	12.680	12.920
Reservering vakantiedagen	954	1.121
Overige overlopende passiva	173	158
	<u>13.807</u>	<u>14.199</u>

Kredietfaciliteit

- AVROTROS en haar groepsmaatschappijen hadden de eerste helft van het boekjaar 2018 kredietfaciliteiten tot hun beschikking tot een bedrag van € 7 miljoen (2017: € 7 miljoen). Medio 2018 heeft AVROTROS de kredietfaciliteit opgezegd.

Toelichting op de geconsolideerde balans

Niet in de geconsolideerde balans opgenomen verplichtingen

Verplichtingen uit hoofde van bedrijfsvoering (bedragen exclusief btw)

- In het kader van de bedrijfsuitoefening waren per 31 december 2018 verplichtingen aangegaan voor de productie van programma's ten bedrage van € 36,0 miljoen. In 2019 vervalt € 28,6 miljoen aan verplichtingen. Het overige deel eindigt uiterlijk in 2022.
- Voor de directe productiekosten programmabladen waren per 31 december 2018 verplichtingen aangegaan ten bedrage van € 18,1 miljoen. In 2019 vervalt € 8,1 miljoen aan verplichtingen.

Huurverplichtingen en verplichtingen uit hoofde van operational lease (bedragen exclusief btw)

- De huurverplichtingen en verplichtingen uit hoofde van operational lease bedragen in totaal € 10,6 miljoen, waaronder de huur van de Witte Kruislaan ad € 9,7 miljoen. In 2019 vervallende huur- en leasetermijnen bedragen € 1,6 miljoen. Het overige deel van de verplichtingen (voornamelijk huur) eindigt uiterlijk in 2028. Hierbij opgemerkt dat de AVROTROS de bevoegdheid heeft om de huurovereenkomst tussentijds tegen het einde van het zevende huurjaar (31 december 2020) te beëindigen.

Overige verplichtingen

Als gevolg van uitzendingen hebben enkele derde partijen rechtszaken aangespannen tegen AVROTROS. In een aantal geschillen is het financiële belang van de claims van de derde partijen en de uitkomst daarvan voor AVROTROS niet op betrouwbare wijze in te schatten. Voor deze lopende zaken heeft AVROTROS daarom geen voorziening gevormd. AVROTROS is van mening dat voor deze zaken het financiële risico minimaal is.

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

BATEN

18. Media-aanbod

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Raad van Bestuur van de NPO		
▪ Vergoedingen OCW/RvB TV	76.414	79.030
▪ Vergoedingen OCW/RvB Radio	8.708	9.150
▪ Vergoedingen OCW/RvB Overig Media-aanbod	3.401	4.042
▪ Vergoedingen OCW/RvB Organisatiekosten	13.762	13.486
▪ Vergoedingen OWB/RvB TV (inzet ORMA)	26	-
▪ Vergoedingen OWB/RvB TV (SVOD)	167	-
▪ Vergoedingen OWB/RvB Overig Media-aanbod	1.153	1.151
▪ Vergoedingen OWB/RvB Organisatiekosten	25	-
▪ Frictiekosten OWB/RvB	-	250
	103.656	107.109

19. Programmagebonden eigen bijdragen

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Aan derden doorberekende salarissen	309	338
Bijdrage coproducenten	3.491	3.907
Mediafonds/NPO-fonds	811	1.149
CoBo-fonds	325	210
	4.936	5.604

De bijdrage coproducenten is duidelijk afgenomen en komt ook door de samenstelling van de programmering waarvan bijdragen onderdeel uitmaken. Ten opzichte van 2017 is de bijdrage van het Mediafonds/NPO-fonds sterk lager, omdat in 2018 een aantal lopende zaken zijn afgewikkeld. (Zie voor verdere specificatie toelichting V op pagina 41 en 42)

Er zijn, behalve bij de programmabladen in 2018 geen financiële baten ontvangen als gevolg van bartertransacties.

20. Opbrengst programmabladen

Hieronder is verantwoord de opbrengst van de programmabladen, gecorrigeerd met de ont koppeling van de ledencontributie ad € 1.658.000 (2017: € 1.854.000).

21. Opbrengst overige nevenactiviteiten

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Geluidsdragers e.d.	221	502
Uitzendrechten en formats	316	296
Opbrengst verhuurde panden	903	1.012
Kabelgelden	598	774
Webwinkel	11	13
	2.049	2.597

22. Opbrengst verenigingsactiviteiten

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Contributies ondersteunende leden	883	877
Ontkoppeling uit abonneegelden	1.658	1.854
Overige opbrengsten ten bate van de vereniging	36	36
	2.577	2.767

De ont koppeling uit abonneegelden is belangrijk lager als gevolg van de daling van het aantal lid-abonnees op de programmabladen. In navolging van de Mediawet dient het lidmaatschapsgeld van de Vereniging (ten minste € 5,72 per lid) als separate opbrengst te worden verantwoord door de

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

omroepvereniging. Als zodanig worden deze lidmaatschapsgelden vanuit de abonnementenopbrengsten van de uitgeverij overgeheveld naar de Vereniging. Aangezien de Vereniging echter ook kosten maakt voor deze leden is er door het Commissariaat voor de Media vastgesteld dat 10% van deze lidmaatschapsoopbrengsten mogen worden verantwoord als zogenaamde "incassokosten". Deze kosten maken deel uit van de directe productiekosten.

LASTEN

23. Lonen, salarissen en sociale lasten

Dit betreft salarissen, sociale lasten en pensioenpremies van vaste medewerkers. De lasten zijn als totaal redelijk gelijk ten opzichte van 2017 en het gemiddelde aantal fte's is gering gedaald. De salarissen zijn met circa 2% gestegen, daarentegen zijn de sociale lasten voor de werkgever met hetzelfde percentage gedaald. Dit wordt met name veroorzaakt door de pensioenpremie.

In de sociale lasten is een bedrag begrepen voor pensioenpremie van € 2.317.000 (2017: € 2.599.000).

Algemeen beloningsbeleid

Bij het vaststellen van het honorarium voor bestuurders, wordt uitgegaan van een bezoldigingsmaximum conform de Wet normering topinkomens (WNT).

Van de presentatoren die een hoger honorarium hebben dan het normbedrag vastgesteld in het Beloningskader Presentatoren Publieke Omroep (BPPO), is het bedrag van de BPPO-norm ten laste van het omroepbedrijf gebracht (publieke middelen) en is het surplus ten laste van de Vereniging gebracht (private middelen). Het totaalbedrag van het surplus in 2018 bedraagt € 120.000 (2017: € 121.000).

Bezoldiging bestuurders en toezichthouders

Vanwege het Raad van Toezichtmodel dat AVROTROS hanteert zijn directie en bestuur één orgaan. De wijze waarop de bezoldiging wordt berekend is overeenkomstig de berekeningswijze, zoals deze is bepaald in Wet normering topinkomens (WNT).

In het verslagjaar heeft de bezoldiging aan de directie (tevens bestuur) € 529.000 (2017: € 437.000) bedragen, die als volgt is samengesteld:

Beloning (inclusief eventuele auto) € 486.000 (2017: € 400.000), pensioenpremie (werkgeversdeel) € 41.000 (2017: € 34.000), belaste onkostenvergoedingen € 2.000 (2017: € 2.000).

De bezoldiging aan de Raad van Toezicht bedraagt € 52.000 (2017 € 75.000). De onkostenvergoedingen betreffen de reiskosten. De heren Haank en van Gorsel zijn per 1 januari 2018 afgetreden. In juni 2018 is de heer Snijder toegetreden tot de Raad van Toezicht die vanaf dat moment uit vijf personen bestaat.

De hiervoor genoemde bedragen hebben betrekking op de volgende bestuursleden en leden van de Raad van Toezicht:

	<u>Functie</u>	<u>Vorm van bezoldiging</u>
<u>Directie:</u>		
B.W.F. Barnas	Mediadirrecteur	Salaris en onkostenvergoeding
N. van 't Hooft	Zakelijk directeur	Salaris en onkostenvergoeding
E.G.J. van Stade	Algemeen directeur	Salaris en onkostenvergoeding
<u>Raad van Toezicht:</u>		
H. Bais	Lid Raad van Toezicht	Honorarium en onkostenvergoeding
E. Mijnsberge	Lid Raad van Toezicht	Honorarium en onkostenvergoeding
E.H.T.M. Nijpels	Voorzitter Raad van Toezicht	Honorarium en onkostenvergoeding
M.J.P.G. Nouwen	Vice-voorzitter Raad van Toezicht	Honorarium en onkostenvergoeding
H. Snijder	Lid Raad van Toezicht	Honorarium en onkostenvergoeding

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

Nevenfuncties:

De Richtlijn Integriteit bevat duidelijke afspraken over nevenfuncties. In zijn algemeenheid mag een medewerker geen nevenfuncties vervullen die in strijd zijn met het belang van AVROTROS. Alle nevenfuncties van topfunctionarissen en toezichthouders zijn opgenomen op de internetsite van AVROTROS.

Toepassing van de Wet Normering Topinkomens

De instelling heeft de Beleidsregels WNT 2018 als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd. Alle functies betreffen een voltijds dienstverband, tenzij anders aangegeven. De vergoedingen van genoemde personen zijn marktconform vastgesteld. De gegevens van de beloning zijn inclusief de (eventuele) bijtelling van de leaseauto. De beloning op termijn betreft het werkgeversdeel pensioenpremie. In het kader van toepassing van de WNT worden de gegevens over het verslagjaar openbaar gemaakt, alsmede de vergelijkende cijfers over het voorgaande kalenderjaar, van de volgende topfunctionarissen:

Openbaarmaking topfunctionaris op grond van artikel 4.1 lid 1 WNT:

Naam functionaris Functie	Duur en omvang dienst verband	Beloning €	Belastbare vaste en variabele onkosten €	Voorziening beloning betaalbaar op termijn €	Totaal bezoldiging €
2018					
H. Bais Lid RvT*)	12 mnd.	11.525	-	-	11.525
B.W.F. Barnas Mediadirecteur	12 mnd. 100%	145.490	-	13.367	158.857
N. van 't Hooft Zakelijk directeur	12 mnd. 100%	162.153	2.269	13.461	177.883
E. Mijnsberge Lid RvT	12 mnd.	11.524	-	-	11.524
E.H.T.M. Nijpels Voorzitter RvT	12 mnd.	17.285	-	-	17.285
M.J.P.G. Nouwen Vice-voorzitter RvT	12 mnd.	11.525	-	-	11.525
H. Snijder Lid RvT	8,33 mnd.	8.004	-	-	8.004
E.G.J. van Stade Algemeen directeur	12 mnd. 100%	178.345	-	13.833	192.178 1)
2017					
H. Bais Lid RvT*)	12 mnd.	11.525	-	-	11.525
B.W.F. Barnas Mediadirecteur	5 mnd. 100%	60.466	-	5.791	66.257
N. van 't Hooft Zakelijk directeur	12 mnd. 100%	161.654	2.269	13.992	177.915
E. Mijnsberge Lid RvT	12 mnd.	11.524	-	-	11.524
E.H.T.M. Nijpels Voorzitter RvT	12 mnd.	17.285	-	-	17.285
M.J.P.G. Nouwen Vice-voorzitter RvT	12 mnd.	11.525	-	-	11.525
E.G.J. van Stade Algemeen directeur	12 mnd. 100%	178.345	-	14.364	192.709 1)

*) RvT: Raad van Toezicht

Toelichting:

1) Overschrijding is gelegitimeerd op grond van artikel 7.3 (lid 2 en 3) van de WNT (Overgangsrecht). De afgesproken bezoldiging is overeengekomen vóór 1 januari 2015.

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

In het kader van toepassing van de WNT worden tevens de gegevens over het verslagjaar openbaar gemaakt, alsmede de vergelijkende cijfers over het voorgaande kalenderjaar, van de onderstaande functionarissen die een hogere bezoldiging hebben ontvangen dan in de WNT genoemde norm:

Openbaarmaking op grond van artikel 4.1 lid 2 WNT:

<u>Functie</u>	<u>Duur en omvang Dienst Verband</u>	<u>Beloning €</u>	<u>Belastbare vaste en variabele onkosten €</u>	<u>Voorziening beloning betaalbaar op termijn €</u>	<u>Totaal bezoldiging €</u>
<u>2018</u>					
Presentator 1	12 mnd. 100%	286.475	-	14.155	300.360
Presentator 2	12 mnd. 100%	215.731	-	13.320	229.051
<u>2017</u>					
Presentator 1	12 mnd. 100%	286.475	-	14.686	301.161
Presentator 2	12 mnd. 100%	217.112	-	13.852	230.964

Alle functies betreffen een voltijd dienstverband en de vergoedingen van genoemde personen zijn marktconform vastgesteld. De gegevens van de beloning zijn inclusief de (eventuele) bijtelling van de leaseauto. De beloning op termijn betreft het werkgeversdeel pensioenpremie.

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

24. Afschrijvingen op materiële vaste activa

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Bedrijfsgebouwen en terreinen	485	652
Inventaris en inrichting	307	246
Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.221	1.281
Totaal dienstbaar aan de bedrijfsuitoefening	2.013	2.179
Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar	289	244
	<u>2.302</u>	<u>2.423</u>

25. Bijzondere waardemutatie activa

Verbouwkosten zijn geactiveerd in een pand waarvan AVROTROS naar alle waarschijnlijkheid de huur voortijdig zal opzeggen. Het deel van de investeringen in de verbouwingen dat niet meer kon worden afgeschreven of wordt vergoed is vorig boekjaar voortijdig buitengebruik gesteld.

In 2018 is er geen aanleiding om dit te herzien.

26. Directe productiekosten

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Media-aanbod	81.095	85.877
Programmabladen	13.174	13.557
Vereniging	1.525	1.237
Nevenactiviteiten	243	223
	<u>96.037</u>	<u>100.894</u>

Een nadere toelichting van de afzonderlijke posten treft u hieronder aan:

Directe productiekosten media-aanbod

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Faciliteiten	13.003	13.396
Freelance medewerkers	8.435	9.474
Uitkoopsommen/rechten	54.125	57.325
Overige programmakosten	5.037	5.099
Medewerkers-gebonden kosten	495	583
	<u>81.095</u>	<u>85.877</u>

Deze post bestaat uit de directe kosten van het in het boekjaar uitgezonden media-aanbod. De kosten hebben onder meer betrekking op facilitaire kosten zoals verbindingskosten, studioskosten, montagekosten, opnametechniek- en overige programmakosten, zoals de kosten die betrekking hebben op contracten met externe producenten, en overige aan derden betaalde programmakosten. De totale productiekosten media-aanbod zijn licht lager dan vorig verslagjaar en wordt veroorzaakt vanwege het minder aantal geplaatste titels in het uitzendschema, wat een daling betekent bij met name freelance medewerkers en uitkoopsommen/rechten bij zowel Televisie, Radio als Internet.

In het bedrag aan directe productiekosten over 2018 is geen bedrag aan afwaardering op voorraden opgenomen (2017: € 313.000).

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

Onafhankelijk Product:

Onderdeel van de totale lasten die zijn opgenomen bij de directe productiekosten media-aanbod bestaat uit Europese producties die kunnen worden aangemerkt als onafhankelijke productie als bedoeld in artikelen 2.116 tot en met 2.121 MW 2008.

Het bedrag aan lasten wordt uitgedrukt in een percentage van het toegekende budget dat ter beschikking is gesteld voor het verzorgen van media-aanbod.

Het bedrag dat voor televisie in 2018 beschikbaar is gesteld vanuit OCW bedraagt € 76.415.000.

De lasten betrekking hebbend op onafhankelijke producties bedragen:

Onafhankelijke producties:

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Totaal besteed aan externe producties	48.906	51.752
Correctie Spel/Buitenland/externe financiering	-6.546	-7.792
Geheel met eigen middelen gefinancierd	-	-
Deels gefinancierd met eigen middelen	-1.193	-1.740
Producenten die niet op SEKAM-lijst voorkomen	-6.422	-6.125
Totale onafhankelijke producties	<u>34.745</u>	<u>36.095</u>

Percentage onafhankelijk producties :

45,5% ten opzichte van totaal van € 76.415.000 (2017: 45,6% ten opzichte van totaal van € 79.030.000)

Directe productiekosten programmabladen

Deze post bestaat uit de directe kosten bestemd voor het uitgeven en samenstellen van de programmabladen. Het betreft met name freelance-personeelskosten, marketingkosten en druk- en verzendkosten.

Directe kosten Vereniging

In 2018 is wederom een bijdrage gedaan vanuit de Vereniging aan de domeinen SterrenNL, Service Informatie en Familie. De kosten voor de domeinen zijn ca. € 1.739.000 geweest.

Salariskosten voor de domeinen, alsmede de salarissen boven de BPPO-norm zijn onder lonen en salarissen opgenomen.

Directe productiekosten nevenactiviteiten

Deze post bestaat uit de directe kosten nevenactiviteiten en betreffen met name de kosten met betrekking tot 's-Gravelandseweg 80 en VondelCS.

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

27. Overige bedrijfslasten

Deze kosten hebben onder andere betrekking op huisvesting, onderhoud, energie, gemeentelijke belastingen en overige algemene kosten, zoals kantoorkosten, overheadkosten en dergelijke.

De kosten voor onafhankelijke accountants met betrekking tot de controle van de jaarrekening, alsmede adviezen zijn hieronder weergegeven. De controlerend onafhankelijke accountant is PricewaterhouseCoopers Accountants N.V..

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.		
▪ Controle jaarrekening	107	106
▪ Fiscale adviezen	12	41
▪ Fiscale adviezen via gezamenlijke omroepen	6	6
▪ Aangifte('s) vennootschapsbelasting	7	2
	<u>132</u>	<u>155</u>

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de vennootschap en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar en aangiften vennootschapsbelasting tot en met het boekjaar, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht. De bovenstaande bedragen hebben betrekking op PricewaterhouseCoopers Accountants N.V..

28. Som der financiële baten en lasten

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Opbrengst uit effecten	194	189
Gerealiseerd koersresultaat op effecten	184	84
Resultaat effecten	<u>378</u>	<u>273</u>
Resultaat deelnemingen	33	28
Renteopbrengsten bankiers	3	5
	<u>414</u>	<u>306</u>
Rentelasten en overige kosten	-	-2
	<u>414</u>	<u>304</u>

Ook in 2018 zijn er diverse posities in de beleggingsportefeuille gewisseld, waardoor er meer opbrengsten zijn gerealiseerd.

29. Belastingen

AVROTROS is over het boekjaar geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

Voor zover bij deelnemingen sprake is van belastingplicht, is de belasting berekend over het resultaat voor belastingen tegen het geldende tarief. De onder deze post opgenomen belasting heeft uitsluitend betrekking op de verschuldigde belasting over de fiscale winsten van de deelneming TROS Uitgevers B.V.. De belasting is berekend tegen het geldende tarief (20%). De belastingdienst heeft eind 2016 de vennootschapsbelastingruling met de Publieke Omroepen opgezegd per 1 januari 2017. AVROTROS is tezamen met de andere omroepen met behulp van PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. inmiddels gekomen tot nieuwe afspraken per 1 januari 2017 die in lijn liggen met de eerdere afspraken en nagenoeg zijn afgerond met de Belastingdienst.

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

30. Aantal medewerkers

Ultimo huidig boekjaar had het omroepbedrijf 342 fte's (362 medewerkers), de Vereniging AVROTROS 11 fte's (12 medewerkers), Nevenactiviteiten (inclusief aandeel Stichting AKN) 11 fte's (12 medewerkers) en TROS Uitgevers B.V. 25 fte's (31 medewerkers).

In totaal ging het om 389 fte's (417 medewerkers) in dienstverband werkzaam (2017: 398 fte's en 434 medewerkers).

Op basis van gemiddelde bezetting in het huidige boekjaar had het omroepbedrijf 349 fte's (370 medewerkers), de Vereniging AVROTROS 11 fte's (12 medewerkers), Nevenactiviteiten (inclusief aandeel Stichting AKN) 11 fte's (12 medewerkers) en TROS Uitgevers B.V. 25 fte's (31 medewerkers).

In totaal ging het om gemiddeld 396 fte's (425 medewerkers) in dienstverband werkzaam (2017: 395 fte's en 430 medewerkers).

Een uitsplitsing naar directe en organisatiekosten, alsmede naar neven- en verenigingsactiviteiten is te vinden in toelichting I op pagina 36.

Enkelvoudige balans per 31 december 2018
(Voor resultaatbestemming)

ACTIVA		31-12-2018	31-12-2017
		€ x 1.000	€ x 1.000
Vaste activa			
Materiële vaste activa			
Bedrijfsgebouwen en terreinen		2.627	3.098
Inventaris en inrichting		889	901
Andere vaste bedrijfsmiddelen		999	1.629
Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar		8.438	8.372
		12.953	14.000
Financiële vaste activa			
Deelnemingen	31.	1.037	2.344
Beleggingen		11.982	12.474
		13.019	14.818
Vlottende activa			
Onderhanden werken en gereed product media-aanbod		29.206	22.247
Vorderingen en overlopende activa			
Handelsdebiteuren	32.	6.888	6.262
Belastingen en premies sociale verzekeringen	33.	60	346
Overige vorderingen	34.	1.165	1.117
Overlopende activa	35.	1.049	800
		9.162	8.525
Liquide middelen	36.	7.831	17.882
TOTAAL		72.171	77.472
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Algemene reserve		32.397	32.397
Reserve voor media-aanbod		5.044	5.500
Reserve Koersverschillen Beleggingen		-	669
Resultaat boekjaar		-649	-456
	37.	36.792	38.110
Voorzieningen			
Personeelsaanspraken	38.	1.742	1.756
Overige voorzieningen		2.329	2.644
		4.071	4.400
Kortlopende schulden en overlopende passiva			
Leveranciers	39.	10.375	11.915
Schulden aan deelnemingen	40.	6	22
Belastingen en premies sociale verzekeringen	41.	1.594	1.555
Pensioenpremie	42.	16	68
Overige schulden	43.	11.873	13.733
Overlopende passiva	44.	7.444	7.669
		31.308	34.962
TOTAAL		72.171	77.472

Enkelvoudige exploitatierekening 2018
(Categoriale indeling)

	2018		2017	
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Baten				
Media-aanbod		103.656		107.109
Programmagebonden eigen bijdrage		4.936		5.604
Opbrengst programmabladen	45.	18.351		19.449
Opbrengst overige nevenactiviteiten	46.	2.101		2.647
Opbrengst verenigingsactiviteiten		2.577		2.767
<i>Som der bedrijfsopbrengsten</i>		131.621		137.576
Lasten				
Lonen en salarissen		-24.859		-24.677
Sociale lasten	47.	-6.159		-6.360
Afschrijvingen op materiële vaste activa		-2.276		-2.407
Bijzondere waardemutatatie activa		-		-1.060
Directe productiekosten	48.	-88.681		-93.339
Overige bedrijfslasten		-10.709		-10.492
<i>Som der bedrijfslasten</i>		-132.684		-138.335
Bedrijfsresultaat		-1.063		-759
Opbrengst vorderingen die tot de vaste activa behoren		33		28
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen		381		277
Rentelasten en soortgelijke kosten		-		-2
<i>Som der financiële baten en lasten</i>		414		303
Saldo gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		-649		-456
Over te dragen reserve voor media-aanbod		-		-
Exploitatiesaldo na overdracht		-649		-456
FTE gemiddeld	49.	371		371
FTE ultimo	49.	364		374

Toelichting op de enkelvoudige balans

Algemeen

Voor zover posten in de enkelvoudige balans belangrijk afwijken van posten van de geconsolideerde balans wordt hieronder een toelichting opgenomen. Voor het overige wordt verwezen naar pagina 10 en verder van de toelichting op de geconsolideerde balans.

VASTE ACTIVA

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

31. Deelnemingen

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Boekwaarde per 1 januari	2.344	1.900
Ontkoppeling lidmaatschapsgelden (na aftrek kosten)	864	977
Kapitaalopname/dividenduitkering	-6.298	-5.000
Aandeel in resultaat	4.127	4.467
Boekwaarde per 31 december	1.037	2.344

	Belang	Aandeel in het resultaat	Boekwaarde 31-12-2018
		€ x 1.000	€ x 1.000
▪ TROS Uitgevers B.V	100%-belang in het kapitaal	35	255
▪ Hilversumse Media Compagnie C.V.	Commanditair belang en aandeel in de winst van 99%	3.999	276
▪ AKN C.V.	Commanditair belang en aandeel in de winst van 25%	-	-
▪ Bindinc. B.V.	25%-belang in het kapitaal	93	47
▪ Quattro Voci B.V.	25%-belang in het kapitaal	-	5
▪ Mediastaete C.V.	Commanditair belang van 25%	-	454
		4.127	1.037

Het commanditaire belang in Mediastaete C.V. is gewaardeerd op kostprijs.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen en overlopende activa

32. Handelsdebiteuren

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Nominale vordering	6.888	6.262
Voorziening voor dubieuze debiteuren	-	-
	6.888	6.262

33. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Omzetbelasting	36	324
Dividendbelasting	24	22
	60	346

Toelichting op de enkelvoudige balans

34. Overige vorderingen

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Te vorderen OCW bedragen	128	85
Samenwerkingsproject Zondagochtendconcert	73	248
Nog te ontvangen bijdragen en rente	857	650
Nog te ontvangen/te vorderen overig	107	134
	<u>1.165</u>	<u>1.117</u>

35. Overlopende activa

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Vooruitbetaalde productiekosten	202	42
Vooruitbetaalde huur	236	241
Nog te ontvangen (kabel)bijdragen en rente	-	91
Vooruitbetaalde kosten overig	611	426
	<u>1.049</u>	<u>800</u>

36. Liquide middelen

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Geplaatst bij vermogensbeheerders	1.049	931
Bankiers	6.782	16.951
	<u>7.831</u>	<u>17.882</u>

37. EIGEN VERMOGEN

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

	Algemene reserve	Reserve voor media-aanbod	Reserve Koersverschillen Beleggingen	Resultaat boekjaar	Totaal
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Balans per 1 januari 2018	32.397	5.500	669	-456	38.110
Bestemming resultaat 2017	-	-456	-	456	-
Resultaat 2018	-	-	-	-649	-649
Mutatie reserve koersverschillen	-	-	-669	-	-669
Balans per 31 december 2018	<u>32.397</u>	<u>5.044</u>	<u>-</u>	<u>-649</u>	<u>36.792</u>
Balans per 31 december 2018	32.397	5.044	-	-649	36.792
Voorstel bestemming resultaat 2018	-	-649	-	649	-
Balans per 31 december 2018 na voorgestelde resultaatbestemming	<u>32.397</u>	<u>4.395</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>36.792</u>

In 2018 heeft geen onttrekking ten laste van de algemene reserve plaatsgevonden. Het resultaat van het vorige boekjaar is onttrokken aan de Reserve voor media-aanbod.

Toelichting op de enkelvoudige balans

38. VOORZIENINGEN

Personeelsaanspraken:

De personeelsaanspraken bestaan uit pensioenen en overige langlopende personeelsverplichtingen. Ultimo boekjaar zijn de volgende voorzieningen met betrekking tot personeelsaanspraken opgenomen:

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Pensioenvoorziening	670	739
Overige langlopende personeelsverplichtingen	1.072	1.017
	<u>1.742</u>	<u>1.756</u>

Van het totale bedrag van de voorzieningen is een bedrag van € 557.000 opeisbaar in 2019. Een bedrag van € 356.000 is opeisbaar vanaf 2024.

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar toelichting 11 vanaf pagina 14.

KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA

39. Leveranciers

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Verschuldigd aan leveranciers	<u>10.375</u>	<u>11.915</u>

40. Schulden aan deelnemingen

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Hilversumse Media Compagnie C.V.	<u>6</u>	<u>22</u>

41. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Loonheffing en sociale verzekeringen	<u>1.594</u>	<u>1.555</u>

42. Pensioenpremie

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
PNO Media	<u>16</u>	<u>68</u>

43. Overige schulden

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Reserve voor media-aanbod overgedragen aan RvB NPO	-	26
Nog te ontvangen facturen productiekosten	1.462	2.224
Nog te ontvangen facturen freelance personeel	91	168
Nog te ontvangen facturen uitkoopsommen/uitzendrechten	3.136	3.274
Nog af te dragen aan Sanoma Media Netherlands B.V.	4.714	4.641
Nog te ontvangen facturen overig	2.470	3.400
	<u>11.873</u>	<u>13.733</u>

44. Overlopende passiva

	31-12-2018	31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Vooruit ontvangen abonnementsgelden	6.486	6.544
Reservering vakantiedagen	954	1.121
Overlopende passiva	4	4
	<u>7.444</u>	<u>7.669</u>

Toelichting op de enkelvoudige balans

Niet in de enkelvoudige balans opgenomen verplichtingen

Verplichtingen uit hoofde van bedrijfsvoering (bedragen exclusief btw)

- In het kader van de bedrijfsuitoefening waren per 31 december 2018 verplichtingen aangegaan voor de productie van programma's ten bedrage van € 36,0 miljoen. In 2019 vervalt € 28,6 miljoen aan verplichtingen. Het overige deel eindigt uiterlijk in 2022.
- Voor de directe productiekosten programmabladen waren per 31 december 2018 verplichtingen aangegaan ten bedrage van € 5,1 miljoen. In 2019 vervalt € 2,4 miljoen aan verplichtingen.

Huurverplichtingen en verplichtingen uit hoofde van operational lease (bedragen exclusief btw)

- De huurverplichtingen en verplichtingen uit hoofde van operational lease bedragen in totaal € 10,6 miljoen, waaronder de huur van de Witte Kruislaan ad € 9,7 miljoen. In 2019 vervallende huur- en leasetermijnen bedragen € 1,6 miljoen. Het overige deel van de verplichtingen (voornamelijk huur) eindigt uiterlijk in 2028. Hierbij opgemerkt dat de AVROTROS de bevoegdheid heeft om de huurovereenkomst tussentijds tegen het einde van het zevende huurjaar (31 december 2020) te beëindigen.

Overige verplichtingen

Als gevolg van uitzendingen hebben enkele derde partijen rechtszaken aangespannen tegen AVROTROS. In een aantal geschillen is het financiële belang van de claims van de derde partijen en de uitkomst daarvan voor AVROTROS niet op betrouwbare wijze in te schatten. Voor deze lopende zaken heeft AVROTROS daarom geen voorziening gevormd. AVROTROS is van mening dat voor deze zaken het financiële risico minimaal is.

Toelichting op de enkelvoudige exploitatierekening

Algemeen

Voor zover posten in de enkelvoudige exploitatierekening belangrijk afwijken van de geconsolideerde exploitatierekening wordt hieronder een toelichting opgenomen. Voor het overige wordt verwezen naar pagina 19 en verder van de toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening.

BATEN

45. Opbrengst programmabladen

Hieronder is de omzet van de programmabladen AVROBode, TeleVizier en TVFilm verantwoord. Daarnaast is het nettoresultaat van de deelnemingen TROS Uitgevers B.V. en de Hilversumse Media Compagnie C.V., zijnde het nettoresultaat van de programmabladen TROSKompas, TVKrant en Radar+, onder deze post verantwoord, conform het Handboek Financiële Verantwoording Publieke Omroep. Hierbij is rekening gehouden met de bruto ontkoppeling lidmaatschapsgelden ad € 1.658.000 (2017: € 1.854.000).

46. Opbrengst overige nevenactiviteiten

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Geluidsdragers e.d.	221	502
Uitzendrechten en formats	316	296
Opbrengst verhuurde panden (inclusief intercompany)	955	1.062
Kabelgelden	598	774
Webwinkel	11	13
	<u>2.101</u>	<u>2.647</u>

LASTEN

47. Sociale lasten

In de sociale lasten is een bedrag begrepen voor pensioenpremie van € 2.136.000 (2017: € 2.413.000).

48. Directe productiekosten

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
Media-aanbod	81.095	85.878
Programmabladen	5.785	5.995
Vereniging	1.558	1.243
Nevenactiviteiten	243	223
	<u>88.681</u>	<u>93.339</u>

49. Aantal medewerkers

Ultimo huidig boekjaar waren 364 fte's (386 medewerkers) in dienstverband werkzaam (ultimo 2017: 374 fte's en 404 medewerkers).

Op basis van gemiddelde bezetting in het huidige boekjaar waren 371 fte's (394 medewerkers) in dienstverband werkzaam (gemiddelden 2017: 371 fte's en 400 medewerkers).

Voor een nadere uitsplitsing wordt verwezen naar toelichting I op pagina 36.

Toelichtingen/specificaties

Op de volgende pagina's zijn, conform het Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2016, uitgegeven door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, geldend voor de omroepinstellingen, de volgende toelichtingen/specificaties opgenomen:

Toelichtingen/specificaties

- I. Toelichting op geconsolideerde exploitatierekening 2018 volgens categoriale indeling (Model IV)
- II. Specificatie bij geconsolideerde exploitatierekening 2018 volgens categoriale indeling (Model Va)
- III. Programmakosten per domein per platform 2018 (Model IX)
- IV. Toelichting op nevenactiviteiten 2018 per cluster (Model VI)
- V. Sponsorbijdragen en bijdragen van derden 2018 (Model VII)
- VI. Exploitatierekening 2018 Programmabladen
- VII. Exploitatierekening 2018 Deelnemingen
- VIII. Exploitatierekening 2018 Cluster 1, 5 en 7
- IX. Verklaring governance en interne beheersing

TOELICHTING I

TOELICHTING OP GECONSOLIDEERDE EXPLOITATIEREKENING 2018 VOLGENS CATEGORIALE INDELING (MODEL IV)

(bedragen x € 1.000)	Radio	Televisie	Overige media	Neven-act.	Ver. act.	Organisatie kosten	Totaal 2018	Totaal 2017
Baten								
Media-aanbod	8.708	76.607	4.554	-	-	13.787	103.656	107.109
Programmagebonden eigen bijdragen	538	4.375	-	23	-	-	4.936	5.604
Opbrengst programmabladen	-	-	-	28.424	-	-	28.424	29.620
Opbrengst overige nevenactiviteiten	-	-	-	2.049	-	-	2.049	2.597
Opbrengst Verenigingsactiviteiten	-	-	-	-	2.577	-	2.577	2.767
Som der bedrijfsopbrengsten	9.246	80.982	4.554	30.496	2.577	13.787	141.642	147.697
Lasten								
Lonen en salarissen	3.927	10.965	2.380	4.139	570	4.782	26.763	26.450
Sociale lasten	1.041	2.555	629	1.042	155	1.166	6.588	6.805
Afschrijvingen op materiële vaste activa	-	-	-	314	-	1.988	2.302	2.423
Bijzondere waardevermindering	-	-	-	-	-	-	-	1.060
Directe productiekosten	5.403	72.761	2.931	13.417	1.525	-	96.037	100.894
Overige bedrijfslasten	4	-	1	2.391	2.151	6.457	11.004	10.814
Toerekening surplus BPPO	-	120-	-	-	120	-	-	-
Som der bedrijfslasten	10.375	86.161	5.941	21.303	4.521	14.393	142.694	148.446
BEDRIJFSRESULTAAT	1.129-	5.179-	1.387-	9.193	1.944-	606-	1.052-	749-
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren	-	-	-	33	-	-	33	28
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	-	-	-	-	-	381	381	278
Rentelasten en soortgelijke kosten (-/-)	-	-	-	-	-	-	-	2-
Som der financiële baten en lasten	-	-	-	33	-	381	414	304
Exploitatieresultaat voor toerekeningen eigen bijdragen	1.129-	5.179-	1.387-	9.226	1.944-	225-	638-	445-
Toerekening resultaat niet-prog.gebonden EB	1.129	4.530	1.387	9.215-	1.944	225	-	1-
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening (voor belastingen)	-	649-	-	11	-	-	638-	446-
Belastingen	-	-	-	11-	-	-	11-	10-
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening (na belastingen)	-	649-	-	-	-	-	649-	456-
Over te dragen reserve voor Media-aanbod	-	-	-	-	-	-	-	-
EXPLOITATIERESULTAAT na overdracht	-	649-	-	-	-	-	649-	456-
FTE gemiddeld	65	152	46	36	11	86	396	395
FTE ultimo	64	144	48	36	11	86	389	398

TOELICHTING II**SPECIFICATIE BIJ GECONSOLIDEERDE EXPLOITATIEREKENING 2018 VOLGENS CATEGORIALE INDELING (Model Va)**

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€ x 1.000	€ x 1.000
BATEN		
1.1 Vergoeding OCW/Raad van Bestuur Stichting NPO	103.656	107.109
Media-aanbod	103.656	107.109
2.1 Bijdragen Mediafonds/NPO-fonds	811	1.149
2.3 Bijdragen CoBo-fonds	325	209
2.7 Bijdragen overige derden	3.290	3.744
2.8 Overige programmaopbrengsten	309	338
2.9 Opbrengsten gebruiksrechten	201	164
Programmagebonden eigen bijdragen	4.936	5.604
3.1 Opbrengst abonnementsgelden (incl. leesportefeuille)	26.057	27.178
3.2 Opbrengst losse verkoop	1.400	1.400
3.3 Opbrengst advertenties	967	1.042
Opbrengst programmabladen	28.424	29.620
4.1 Opbrengst verkoop geluid dragers e.d.	388	502
4.2 Opbrengst uitzendrechten/formats	149	297
4.3 Opbrengst verhuurde panden	31	204
4.4 Overige nevenactiviteiten	1.481	1.594
Opbrengst overige nevenactiviteiten	2.049	2.597
5.1 Contributies leden	2.541	2.731
5.3 Overige opbrengsten ten bate van de vereniging	36	36
Opbrengst vereniging(-sactiviteiten)	2.577	2.767
Totaal baten	141.642	147.697
LASTEN		
8.1 Salarissen CAO personeel	24.064	23.447
8.2 Vakantiegeld CAO personeel	1.501	1.490
8.3 Decemberuitkering CAO personeel	1.239	1.208
8.4 Overwerk 100% en 150% CAO personeel	10	11
8.6 Doorberekende lonen en salarissen	-288	-318
8.8 Mutatie verplichtingen openstaande vakantie-uren	-163	197
8.9 Reiskosten woon-werk verkeer	516	506
8.10 WAO-uitkeringen	-181	-169
8.11 Overlijdensuitkeringen	-	13
8.12 Gratificatie(s)/Jubileumuitkeringen	65	66
Lonen en salarissen	26.763	26.451
9.1 Pensioenlasten	2.317	2.599
9.2 Werkgeversaandeel sociale verzekeringswetten	4.125	4.061
9.3 Bijdrage werkgever in ziektekostenverzekering	144	145
Overige sociale lasten (niet gespecificeerd)	2	-
Sociale lasten	6.588	6.805
10.1 Afschrijving inventaris en inrichting	307	246
10.2 Afschrijving facilitaire apparatuur	989	925
10.3 Afschrijving hardware en software	232	356
10.4 Afschrijving gebouwen	774	896
Afschrijvingen op materiële vaste activa	2.302	2.423
11.1 Bijzondere waardevermindering vaste activa	-	1.060
Bijzondere waardevermindering vaste activa	-	1.060

TOELICHTING II**SPECIFICATIE BIJ GECONSOLIDEERDE EXPLOITATIEREKENING 2018 VOLGENS CATEGORIALE INDELING (Model Va)**

	2018	2017
	€ x 1.000	€ x 1.000
12.2 <u>Technische productiekosten media-aanbod</u>		
12.2.2 Faciliteiten NOB en overige	12.850	13.202
12.2.3 Verbindingen	153	200
12.3 <u>Overige productiekosten media-aanbod</u>		
12.3.1 Honorering freelancers	8.582	9.598
12.3.2 Uitzendrechten	54.162	57.383
12.3.3 Algemene kosten freelance personeel	505	594
12.3.4 Overige programmakosten	10.942	10.784
12.4 <u>Programmabladen</u>		
12.4.1 Druk- en verzendkosten	3.342	3.498
12.4.2 Artikelen, foto's e.d.	611	618
12.4.3 Kosten advertentieacquisitie	138	164
12.4.4 Kortingen reclamebureau	42	30
12.4.5 Plaatsingskosten advertenties	51	60
12.4.6 Distributiekosten	1.795	1.917
12.4.7 Wervingskosten abonnees	1.499	1.377
Kosten ont koppeling leden	-96	-109
12.6 <u>Directe kosten vereniging</u>		
12.6.2 Kosten ledenadministratie	166	185
12.6.4 Kosten ledenwerving	-4	-26
12.6.5 Overige directe kosten vereniging	1.299	1.419
Directe productiekosten	96.037	100.894
13.1 <u>Overige kosten CAO personeel</u>		
13.1.2 Overige personele lasten	4.456	5.181
13.2 <u>Uitbesteed werk aan bedrijven</u>	2.143	2.207
13.3 <u>Overige aan afdeling gerelateerde algemene kosten</u>	1.449	1.285
13.4.2 Kosten onderzoek	290	17
13.5 <u>Huisvestingskosten</u>		
13.5.1 Huur	964	957
13.5.2 Belastingen	15	20
13.5.4 Onderhoudskosten	430	416
13.5.5 Kosten interne verhuizingen	12	11
13.5.6 Onderhoudscontracten	-1	-
13.5.7 Gas, energie en water	255	298
13.5.8 Onderhoud tuinen	29	31
13.5.9 Vuilafvoer	24	33
13.6 <u>Overige kosten</u>		
13.6.2 Kosten betalingsverkeer	-31	-13
13.6.3 Overige kosten	968	371
Overige bedrijfslasten	11.004	10.814
Totaal lasten	142.694	148.447
16.1 Opbrengst deelnemingen	33	28
Opbrengst vorderingen die tot de vaste activa behoren	33	28
17.1 Renteopbrengsten op liquiditeiten	2	1
17.2 Resultaat op beleggingen	379	277
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	381	278
22 Rentelasten en soortgelijke kosten	-	-2
Belastingen	-11	-10
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	-649	-456
26 Over te dragen reserve voor media-aanbod	-	-
Exploitatiesaldo	-649	-456

TOELICHTING III**PROGRAMMAKOSTEN PER DOMEIN PER PLATFORM 2018 (model IX)**

(bedragen in € x 1.000)

Domein	Televisie				Totaal boekjaar
	NPO 1	NPO 2	NPO 3	Zapp(elin)	
Nieuws	80	-	-	-	80
Opinie	11.021	1.213	-	-	12.234
Sport	-	-	-	-	-
Samenleving	6.692	368	1.148	1.471	9.679
Kennis	10.896	909	2.353	1.691	15.849
Expressie	18.764	6.732	4.850	9.073	39.419
Amusement	4.727	-	1.293	2.880	8.900
Bijzondere kosten	-	-	-	-	-
Totaal	52.180	9.222	9.644	15.115	86.161

Domein	Radio					Totaal boekjaar
	NPO Radio 1	NPO Radio 2	NPO Radio 3	NPO Radio 4	NPO Radio 5	
Nieuws	-	-	-	-	-	-
Opinie	2.668	-	-	-	-	2.668
Sport	-	-	-	-	-	-
Samenleving	20	-	-	10	-	30
Kennis	343	-	-	-	-	343
Expressie	425	2.223	774	3.424	429	7.275
Amusement	-	-	59	-	-	59
Bijzondere kosten	-	-	-	-	-	-
Totaal	3.456	2.223	833	3.434	429	10.375

Domein	Overig Media-aanbod		Totaal boekjaar
	Internet	Sterren	
Nieuws	-	-	-
Opinie	1.439	-	1.439
Sport	5	-	5
Samenleving	60	7	67
Kennis	211	189	400
Expressie	2.420	1.209	3.629
Amusement	395	6	401
Bijzondere kosten	-	-	-
Totaal	4.530	1.411	5.941

TOELICHTING IV

TOELICHTING OP NEVENACTIVITEITEN 2018 PER CLUSTER (MODEL VI)

x € 1.000,-	Cluster 1	Cluster 2	Cluster 3	Cluster 5	Cluster 6	Cluster 7	Totaal Nevenact
Baten							
Programmagebonden eigen bijdragen	-	23	-	-	-	-	23
Opbrengst programmabladen	-	-	28.424	-	-	-	28.424
Opbrengst overige nevenactiviteiten	475	903	-	11	-	660	2.049
Som der bedrijfsopbrengsten	475	926	28.424	11	-	660	30.496
Lasten							
Lonen en salarissen	-	157	3.982	-	-	-	4.139
Sociale lasten	-	41	1.000	-	-	-	1.041
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	-	289	25	-	-	-	314
Directe productiekosten	-	228	13.174	15	-	-	13.417
Overige bedrijfslasten	-	3	2.388	-	-	-	2.391
Som der bedrijfslasten	-	718	20.569	15	-	-	21.302
BEDRIJFSRESULTAAT	475	208	7.855	-4	-	660	9.194
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren	-	-	-	-	33	-	33
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	-	-	-	-	-	-	-
Som der financiële baten en lasten	-	-	-	-	33	-	33
Exploitatieresultaat voor toerekening eigen bijdragen	475	208	7.855	-4	33	660	9.227
Belastingen	-	-	-11	-	-	-	-11
Exploitatieresultaat voor toerekening eigen bijdragen	475	208	7.844	-4	33	660	9.216

Cluster 1. De exploitatie van onverkort media-aanbod of publieke formats buiten de publieke media-opdracht.

Cluster 2. Het verhuren van personeel of middelen, waaronder mede te verstaan het produceren van AV-materiaal voor derden.

Cluster 3. Het op de markt (laten) brengen van bladen.

Cluster 4. Het verkopen van producten of diensten van derden.

Cluster 5. Het houden van een webshop.

Cluster 6. Het oprichten van, of voor >20% deelnemen in, een entiteit.

Cluster 7. Het op de markt (laten) brengen van overige producten of diensten; overig (beleggingen, kabelgelden, Sekam, Videma, etc.)

TOELICHTING V
SPONSORBIJDAGEN EN BIJDAGEN VAN DERDEN 2018 (model VII)

Titel Media-aanbod	# afl.	naam organisatie	specificatie bijdragen van derden in € x 1.000				
			totale bijdrage	NPO-fonds	CoBo	Media-fonds	overige derden
Televisie							
<u>NPO-fonds/Mediafonds</u>							
Kids & Docs ; Kendis	1	NPO Fonds	35	35			
De Kloof (Fortuin)	1	NPO Fonds	114	114			
Pilot Faction	1	NPO Fonds	30	30			
Close Up: De Kraal Is Mooi	1	Mediafonds	131			131	
Close Up: We Margiela	1	Mediafonds	144			144	
Rico & Indy	1	Mediafonds	30			30	
Bijdragen NPO-fonds/Mediafonds			484	179		305	
<u>CoBo-fonds</u>							
Prinsengrachtconcert 2018	1	CoBo	39		39		
Annie M.G. In Carre	1	CoBo	30		30		
Muziekfeest Van Het Jaar	1	CoBo	50		50		
Musical Singalong	1	CoBo	30		30		
Flikken Maastricht Serie 12	10	CoBo	176		176		
Bijdragen CoBo			325		325		
<u>Overige derden</u>							
Sta Op Tegen Kanker	1	KWF	518			518	
Herinneringen Voor Het Leven	1	St. Alzheimer Nederland	21			21	
Lang Leve De Muziek Show	12	St. Meer Muziek in de Klas	1.732			1.732	
Wie Is De Mol?	10	Bruna	16			16	
Krabbé Zoekt Gaugin	6	VandenEnde Foundation	29			29	
Leeuwarden Culturele Hoofdstad	1	Mindshare Nederland	10			10	
Prinsengrachtconcert 2018	1	St. Prinsengrachtconcert	63			63	
Opdrachtgeverschap Van Het Mondriaanfonds	1	Mondriaan fonds	17			17	
Het Kerst Muziekgala 2018	1	St. Meer Muziek in de Klas	690			690	
Euro Gay Pride	1	Out TV + POA + RTV NH	3			3	
Flikken Maastricht Serie 12	10	VRT	163			163	
Bijdragen van overige derden			3.262			3.262	
<u>Overieg programmaopbrengsten</u>							
Detachering; doorberekende salarissen		FTV Productions B.V.	108			108	
Dit Was Het Nieuws	12	Kaartverkoop	15			15	
Tussen Kunst & Kitsch	16	Kaartverkoop	105			105	
Gouden Televisiering	1	Kaartverkoop	37			37	
VondelCS		Kaartverkoop	23			23	
Overige programmaopbrengsten			288			288	
<u>Opbrengsten gebruiksrechten</u>							
Eurovisie Songfestival 2018	3	Sound of Data	9			9	
Eurovisie Songfestival 2018	3	EBU	18			18	
Pronkstuk van Nederland	5	Sound of Data	1			1	
Gouden Televisiering	1	Sound of Data	11			11	
Opbrengsten gebruiksrechten			39			39	
Totaal exploitatierekening TV			4.398	179	325	3.589	
Radio							
<u>NPO-fonds/Mediafonds</u>							
De niet verhoorde gebeden van Jacob Zoet	11	Mediafonds	125			125	
Alles wordt prachtig	1	NPO Fonds	4	4			
Ik wil gehoord worden	1	NPO Fonds	59	59			
Moliere et Moi	8	NPO Fonds	140	140			
NPO Correctie 2017	1	NPO Fonds	-1	-1			
Bijdragen NPO-fonds/Mediafonds			327	202		125	
<u>Overige derden</u>							
Radioring Gala	1	St.Hilversum Marketing	5			5	
Bijdragen overige derden			5			5	
<u>Overieg programmaopbrengsten</u>							
Detachering; doorberekende salarissen		SOM	201			201	
Overige programmaopbrengsten			201			201	
<u>Opbrengsten gebruiksrechten</u>							
Radioring Gala	1	Sound of Data	5			5	
Opbrengsten gebruiksrechten			5			5	
Totaal exploitatierekening Radio			538	202	125	211	
Totaal aansluiting exploitatierekening			4.936	381	325	3.800	

TOELICHTING V
SPONSORBIJDAGEN EN BIJDAGEN VAN DERDEN 2018 (model VII) (VERVOLG)

Titel Media-aanbod	# afl.	naam organisatie	specificatie bijdragen van derden in € x 1.000				
			totale bijdrage	NPO-fonds	CoBo	Media-fonds	overige derden
Bijdragen van programma's die per ultimo 2018 in mindering zijn gebracht op de voorraad							
Televisie							
Coppellia productie (ext fin)	1	Mediafonds	400			400	
Close Up: Home Away from Home (ext fin)	1	Mediafonds	144			144	
Grensland (ext financiering Mediafonds)	1	Mediafonds	32			32	
Kids & Docs: de Jonge Jagers	1	Mediafonds	25			25	
Close Up: Luc Tuyman in het licht van de argwaan	1	Mediafonds	106			106	
Vliegende Hollander	1	Mediafonds	681			681	
Close Up: The Photograph	1	Mediafonds	94			94	
Connie Palmen I.M. Ontwikkeling scenario (ext fin)	1	Mediafonds	64			64	
Pilot Faction ontwikkelen serie	1	NPO-fonds	134	134			
Tussen Kunst en Kitsch	8	kaartverkoop	60			60	
Totaal exploitatierekening TV			1.740	134		1.546	
Radio							
Vrijdagconcert Podiumkunsten	1	Podiumkunsten	16			16	
Totaal exploitatierekening Radio			16			16	
Totaal aansluiting "vermindering van voorraad" in balans			1.756	134		1.546	
						76	

Bijdragen rechtstreeks uitbetaald aan buitenproducent

(deze bijdragen worden rechtstreeks aan producenten betaald.

Als zodanig worden deze bijdragen niet als aparte opbrengsten in de staat van baten en lasten weergegeven)

Titel Media-aanbod	# afl.	naam organisatie	specificatie bijdragen van derden in € x 1.000				
			totale bijdrage	NPO-fonds	CoBo	Media-fonds	overige derden
CoBo-fonds							
Telefilm : Gilze Rijen (ext fin 1e fase scenario)	1	CoBo/Pupkin Film B.V.	43		43		
Telefilm : Het Gouden uur (ext fin 1e fase scenario)	1	Cobo/Kemna & Zonen B.V.	21		21		
Telefilm : De Showa (ext fin 1e fase scenario)	1	Cobo/New AMS Film Company B.V.	21		21		
Jeugdspeelfilm Meester Kikker (ext financiering)	1	CoBo/Bos Bros	309		309		
Speelfilm Meesterspion (ext financiering)	1	CoBo/PVP Works Meesterspion B.V.	247		247		
Telefilm : het hart van Hadiah Tromp- 1e+2e fase scenario & prod (ext financiering)	1	CoBo/IJswater Films B.V.	856		856		
Close Up: Mijn leven is van mij (Pia Douwes) (ext fin)	1	CoBo/DOXY B.V.	48		48		
Close Up: Krisztina de Chatel (ext financiering)	1	CoBo/Beat the Dutch v.o.f.	33		33		
Close Up: We Margiela (ext financiering)	1	CoBo/Stichting Mint Film Office	39		39		
Speelfilm Kessels (ext financiering)	1	CoBo/CTM Pictures B.V.	257		257		
Speelfilm Brimstone (ext financiering)	1	CoBo/N279 Entertainment B.V.	400		400		
Verdwijnen (speelfilm) - (ext financiering)	1	CoBo/Waterland Film B.V.	277		277		
Speelfilm Of ik gek ben (ext financiering)	1	CoBo/IJswater Films B.V.	176		176		
Bijdragen CoBo		CoBo/Diversen	2.727		2.727		
Bijdragen overige derden							
Uitmarkt Ellen ten Damme (ext fin)	1	BGL/Inkinc-NVTF	10			10	
Herinneringen voor het leven (ext fin)	1	Stichting Alzheimer/ Tin Can B.V.	311			311	
Jeugdspeelfilm Meester Kikker (ext financiering)	1	NFF,Production Incentive/div.partijen/Bos Bros	2.276			2.276	
Speelfilm Meesterspion (ext financiering)	1	NFF,MG distributeur/div.partijen/PVP Works Meesterspion B.V.	1.306			1.306	
Eén tegen 100 2018	19	NPL,Beneficient/Endemol	1.520			1.520	
Close Up: Mijn leven is van mij (Pia Douwes) (ext fin)	1	Fonds 21/VSB Fonds/Joop van den Ende Foundation/Doxy	56			56	
Close Up: Krisztina de Chatel (ext financiering)	1	Beat the Dutch Producties	7			7	
Close Up: We Margiela (ext financiering)	1	Filmfonds/Stichting Mint Film Office/Stichting Mint Film Office	37			37	
Musical Singalong (ext fin)	1	Billboarding BGL/producent/NTVF	54			54	
Speelfilm Kessels (ext financiering)	1	Filmfonds/div. partijen/CTM Pictures B.V.	1.500			1.500	
Speelfilm Brimstone (ext financiering)	1	Filmfonds/div. partijen/Brimstone B.V.	10.205			10.205	
Verdwijnen (speelfilm) - (ext financiering)	1	Filmfonds/div. partijen/Waterland Film B.V.	1.620			1.620	
Speelfilm Of ik gek ben (ext financiering)	1	Production Incentive/div. partijen/IJswater Films B.V.	927			927	
Bijdragen overige derden		Filmfonds en diversen	19.829			19.829	
Totaal ontvangen bijdragen derden door buitenproducent			22.556	2.727		19.829	

TOELICHTING VI

EXPLOITATIEREKENING 2018 Programmabladen

TOTAAL

(bedragen in € x 1.000)	Totaal 2018	Totaal 2017
Baten		
Opbrengst programmabladen	28.424	29.620
Som der bedrijfsopbrengsten	28.424	29.620
Lasten		
Lonen en salarissen	3.982	3.968
Sociale lasten	1.000	1.084
Afschrijvingen op materiële vaste activa	25	16
Directe productiekosten	13.174	13.557
Overige bedrijfslasten	2.388	2.966
Som der bedrijfslasten	20.569	21.591
BEDRIJFSRESULTAAT	7.855	8.029
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	-	1
Rentelasten en soortgelijke kosten (-/-)	-	-
Som der financiële baten en lasten	-	1
Exploitatieresultaat voor toerekeningen eigen bijdragen	7.855	8.030
Belastingen	11-	10-
Exploitatieresultaat voor toerekeningen eigen bijdragen	7.844	8.020

Bovenstaande exploitatierekening is een totaal van de Programmabladen en als volgt onder te verdelen:

1. AVROBode	2.270	2.155
2. TV Film	1.011	1.019
3. Televizier	480	355
4. TrosKompas	3.287	3.653
5. TV Krant	693	762
6. Radar+	103	76
Totaal Programmabladen conform cluster 3	7.844	8.020

TOELICHTING VII

EXPLOITATIEREKENING 2018 Deelnemingen

TOTAAL

(bedragen in € x 1.000)	Totaal 2018	Totaal 2017
Baten		
Opbrengst overige nevenactiviteiten	-	-
Som der bedrijfsopbrengsten	-	-
Lasten		
Som der bedrijfslasten	-	-
BEDRIJFSRESULTAAT	-	-
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren	33	28
Som der financiële baten en lasten	33	28
Exploitatieresultaat voor toerekeningen eigen bijdragen	33	28

Bovenstaande exploitatierekening is een totaal van de Deelnemingen en is als volgt onder te verdelen:

1. AKN CV	33	28
	<u>33</u>	<u>28</u>

TOELICHTING VIII

EXPLOITATIEREKENING 2018 Cluster 1,5 en 7

TOTAAL

	Totaal 2018	Totaal 2017
(bedragen in € x 1.000)		
Baten		
Opbrengst overige nevenactiviteiten	1.146	1.758
Som der bedrijfsopbrengsten	1.146	1.758
Lasten		
Lonen en salarissen	-	-
Directe productiekosten	15	22
	-	-
Som der bedrijfslasten	15	22
BEDRIJFSRESULTAAT	1.131	1.736
Som der financiële baten en lasten	-	-
Exploitatieresultaat voor toerekeningen eigen bijdragen	1.131	1.736

Bovenstaande opstelling is een totaal van de overige clusters en als volgt onder te verdelen:

1. De exploitatie van onverkort media-aanbod (cluster 1) zie verdere uitsplitsing pagina 46	475	658
2. Het houden van een webshop (cluster 5) zie verdere uitsplitsing pagina 47	4-	9-
3. Het op de markt brengen van overige producten (cluster 7) zie verdere uitsplitsing pagina 48	660	1.087
	1.131	1.736

TOELICHTING VIII

EXPLOITATIEREKENING 2018 Cluster 1,5 en 7

De exploitatie van onverkort media-aanbod of publieke formats buiten de publieke media-opdracht (1)

	Totaal 2018	Totaal 2017
(bedragen in € x 1.000)		
Baten		
Opbrengst overige nevenactiviteiten	475	658
Som der bedrijfsopbrengsten	475	658
Lasten		
Lonen en salarissen	-	-
Directe productiekosten	-	-
Som der bedrijfslasten	-	-
BEDRIJFSRESULTAAT	475	658
Som der financiële baten en lasten	-	-
Exploitatieresultaat voor toerekeningen eigen bijdragen	475	658

Bovenstaande opstelling is een totaal van cluster 4 en als volgt onder te verdelen:

1. Sales Beeld & Geluid	215	212
2. Royalties verkoop DVD/CD's	43	228
3. Verkoop uitzendrechten/formats/beeldmateriaal	116	183
4. Verkoop van fragmenten	101	35
	475	658

TOELICHTING VIII

EXPLOITATIEREKENING 2018 Cluster 1,5 en 7

Het houden van een webshop (5)

	Totaal 2018	Totaal 2017
(bedragen in € x 1.000)		
Baten		
Opbrengst overige nevenactiviteiten	11	13
Som der bedrijfsopbrengsten	11	13
Lasten		
Lonen en salarissen	-	-
Directe productiekosten	15	22
Som der bedrijfslasten	15	22
BEDRIJFSRESULTAAT	4-	9-
Som der financiële baten en lasten	-	-
Exploitatieresultaat voor toerekeningen eigen bijdragen	4-	9-

TOELICHTING VIII

EXPLOITATIEREKENING 2018 Cluster 1,5 en 7

Het op de markt (laten) brengen van overige producten of diensten;
overig (beleggingen, kabelgelden, Sekam, Videma, etc.) (7)

	Totaal 2018	Totaal 2017
(bedragen in € x 1.000)		
Baten		
Opbrengst overige nevenactiviteiten	660	1.087
Som der bedrijfsopbrengsten	660	1.087
Lasten		
Lonen en salarissen	-	-
Directe productiekosten	-	-
Som der bedrijfslasten	-	-
BEDRIJFSRESULTAAT	660	1.087
Som der financiële baten en lasten	-	-
Exploitatieresultaat voor toerekeningen eigen bijdragen	660	1.087

Bovenstaande opstelling is een totaal van cluster 13 en als volgt onder te verdelen:

1. Videma/Sekam-vergoeding	461	647
2. Opbrengsten panden niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar	-	173
3. Royalties/verkopen producten m.b.t. programma's	62	140
4. Kabelgelden via producenten	137	127
	660	1.087

TOELICHTING IX

VERKLARING GOVERNANCE EN INTERNE BEHEERSING

Teneinde de jaarrekening zinvol te kunnen interpreteren, verschaft het bestuursverslag conform RJ 400.108 informatie over de (omroep)vereniging AVROTROS.

Conform RJ 400.122 is in het bestuursverslag ook informatie opgenomen over de toepassing van de Governancecode Publieke Omroep 2018, die fungeert als gedragscode. Het bestuursverslag voldoet aan de specifieke voorschriften van Principe 7 van de Governancecode Publieke Omroep 2018.

Principe 7 betreft de openbare verantwoording door het bestuur en de raad van toezicht van AVROTROS van hun functioneren.

Principe 7 is door de Raad van Bestuur van de NPO op grond van het bepaalde in artikel 2.3 , tweede lid, van de Mediawet 2008, juncto artikel 2.10, tweede lid, aanhef en onder c, en artikel 2.60, eerste lid, bindend vastgesteld voor de landelijke publieke media-instellingen.

Het bestuursverslag voldoet ook aan de beleidsregels van het Commissariaat voor de Media van 26 september 2017 ten aanzien van de governance en interne beheersing van de NPO, de RPO en de landelijke en regionale publieke media-instellingen (Staatscourant, 12 oktober 2017, nummer 57731).

Hilversum, 4 april 2019

De Statutaire Directie:

E.G.J. van Stade, Algemeen directeur
N. van 't Hooft, Zakelijk directeur
B.W.F. Barnas, Mediadirecteur

De Raad van Toezicht:

E.H.T.M. Nijpels, voorzitter
M.J.P.G. Nouwen, vice-voorzitter
H. Bais, lid
E. Mijnsberge, lid
H. Snijder, lid

Bestemming van het resultaat

Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat

De statuten van de Vereniging bepalen dat het resultaat vastgesteld wordt door de Verenigingsraad.

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2017

De jaarrekening AVROTROS is vastgesteld door de Verenigingsraad. De raad heeft de bestemming van het resultaat 2017 vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2018

Voorgesteld wordt het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening over 2018 van -/- € 649.000 als volgt te verwerken:

Een bedrag van € 649.000 wordt onttrokken aan de Reserve voor media-aanbod. Hiermee komt de Reserve voor media-aanbod 2018 op het bedrag van € 4.395.000.

Dit voorstel zal aan de Verenigingsraad op 24 april 2019 worden voorgelegd ter vaststelling.

Ondertekening van de jaarrekening

Hilversum, 4 april 2019

De Statutaire Directie:

E.G.J. van Stade, Algemeen directeur

N. van 't Hooft, Zakelijk directeur

B.W.F. Barnas, Mediadirecteur

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de directie en de raad van toezicht van Vereniging AVROTROS

Verklaring over de jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018 van Vereniging AVROTROS te Hilversum ('de vereniging') gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging AVROTROS op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016 en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT); en
- voldoen de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016 en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2018;
- de geconsolideerde en enkelvoudige exploitatierekening over 2018;
- het geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2018; en
- de toelichting met de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Publieke Media-instellingen van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016 en de Regeling Controleprotocol WNT 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

6VK4R3UTSPSK-1788431802-43

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam

T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponneerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging AVROTROS zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het Jaarverslag 2018 statutaire Directie AVROTROS;
- het Jaarverslag 2018 Raad van Toezicht AVROTROS;
- de Toelichtingen/specificaties;
- de Bestemming van het resultaat;
- de Overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening en voor het opstellen van het jaarverslag van de statutaire directie, beide in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016 en de bepalingen bij en krachtens de WNT. De directie is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties.

Dit houdt in dat de totstandkoming van deze bedragen in overeenstemming dient te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vereniging.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Publieke Media-instellingen van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016, de Regeling Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten, lasten en balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Amsterdam, 4 april 2019
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. W. Poot RA